SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 121, ЧИСЛО 49, П'ЯТНИЦЯ, 5 ГРУДНЯ 2014 РОКУ | 1893 | Vol. 121, No. 49, FRIDAY, DECEMBER 5, 2014 | $2.00

НАШ КОМЕНТАР

Привид втрачених шансів

Петро Часто

Світове українство так активно підтримувало київський Евромайдан і його переростання в Революцію гідности, що тепер невідривно стежить за дальшим розвитком подій в Україні, зберігаючи в душі велику надію на відродження істинної української державности, відродження української нації, але разом з тим намагаючись зрозуміти українську реальність такою, якою вона насправді є, уникаючи і поспішних похвал на адресу офіційного Києва, і поспішного осуду. Оцінки, за нормального стану справ, мусіли б випливати з конкретних результатів. Але цей стан в Україні далекий від норми, тому, мабуть, тут доречно згадати вічну мудрість, що Бог судить не за результатами, а за намірами.

Тим часом наміри, котрі сьогодні панують в українській політиці, залишаються тією темною сферою, де словесні заяви і декларації швидше приховують правду, ніж свідчать про неї. А правда така: нова пореволюційна країна, нібито нова Верховна Рада, нібито новий уряд, а вся державна система – стара, просякнута корупцією і круговою порукою, і все ще величезною мірою антиукраїнська.

Саме це турбує і болить, пророджуючи сумніви, чи не закінчиться й теперішнє революційне піднесення черговим спадом і відступом.

У перший же день праці нового парляменту „Опозиційний бльок" зареєстрував аж вісім законопроєктів, змістом яких є змусити українську владу взяти на своє фінансове утримання „постраждалих від збройної аґресії Росії мешканців Криму і Донбасу".

Будучи то в явній, то в прихованій опозиції до всього українського, крім українських грошей, „п'ята колона" підтримувала анексію Криму і відірвання, через федералізацію, Донбасу, а тепер знайшла „парляментський" спосіб для втілення пляну Кремля – назавжди зв'язати Україні руки-ноги зруйнованим і дестабілізованим сходом.

Діяльність „Опозиційного бльоку", його зв'язок з „сірим кардиналом" Кремля Владиславом Сурковим, котрий від імені Володимира Путіна провадить залаштункові переговори з політичною елітою України, неминуче закінчиться тим, що українське суспільство запитає, як могло статися, що й Верховна Рада VIII скликання представляє дві України – українську і антикраїнську?

Передусім це запитання буде адресоване Президентові. Його вже нині підозрюють у тому, що Мінських домовленостей було дві – відкрита для публіки і таємна. Мовляв, у таємній Петро Порошенко поступився Москві, котра вимагала представництва у новій Верховній Раді для своєї аґентури. Ось чому він, попри попередні обіцянки, не подав на розгляд депутатів законопроєкт про скасування мажоритарної складової у виборах. У висліді „вчорашні" дістали можливість реваншу. Принай-

(Закінчення на стор. 16)

Верховна Рада призначила новий Уряд

КИЇВ. – 27 листопада розпочала свою законодавчу діяльність Верховна Рада VIII скликання. Перше її засідання відкрив найстарший віком депутат Юхим Зв'ягільський, один з колишніх найактивніших членів Партії Реґіонів. Дотеперішній речник парляменту Олександер Турчинов оголосив про припинення, згідно з 90-ою статтею Конституції України, повноважень Верховної Ради VII скликання, склав з себе повноваження голови Верховної Ради і під оплески та вигуки „Молодець!" залишив своє крісло в президії.

Голосами 359 депутатів новим головою Верховної Ради обраний Володимир Ґройсман. Його кандидатуру запропонували фракції „Бльоку Петра Порошенка" Радикальної партії, партії „Самопоміч", а також „Батьківщина" і „Народний фронт".

Перед самим голосуванням В. Ґройсман заявив: „Крісло не має для мене ніякого значення. Я прожив значний період, дивлячись людям у вічі. Разом з вами, у випадку вашої довіри, я як голова Верховної Ради зроблю все для того, щоб Україна стала успішною европейською квітучою країною".

Після цього голова Верховної Ради В. Ґройсман оголосив про створення депутатської коаліції. До її складу увійшли фракції „Бльоку Патра Порошенка, „Народного фронту" „Самопомочі", Радикальної партії і „Батьківщини". Загалом коаліцію складають 302 депутати, тобто йдеться про доленосну для здійснення радкальних реформ конституційну більшість.

Відтак Президент Петро Порошенко повідомив, що ствердив своїм підписом подану коаліцією кандидатуру Арсенія Яценюка на пост прем'єр-міністра. 341 голосом депутати обрали А. Яценюка головою українського уряду. Вийшовши до трибуни, він промовив: „Пане Президенте, ось Вам моя рука: все, про що Ви тепер сказали, буде нашою спільною відповідальністю".

Зачитуючи своє послання до нової Верховної Ради, Президент П. Порошенко значну увагу приділив подіям на сході країни і російській аґресії проти незалежної Української держави. Зокрема він визнав, що з боку Росії завжди існуватиме загроза, однак, мир на Донбасі є можливим як результат досягнутих у Мінську мирних домовленостей. „Я впевнений, що мій мирний плян і розроблений на його основі Мінський протокол і Меморандум у підсумку приведуть до миру на Донбасі в якості безальтернативної бази для політичного вреґулювання. Цей документ визнаний всім світом, в тому числі і Росією, яка поставила під цим меморандумом свій підпис", – зазначив П. Порошенко.

Президент підкреслив, що якби режим „реґіоналів" втримався про владі ще два-три роки, „від нашої з вами України залишилася б хібащо вивіска… Плян тихої ліквідації України ми як народ України зірвали рік тому. Тоді ворог пішов на нас війною. Військова загроза, замах на наш суверенітет, незалежність, територіяльну цілісність, нехтування нормами міжнародного права з боку однієї з найбільших країн світу, криза ґльобальної та европейської систем безпеки та спроби вдатися до політики умиротворення аґресора, відсутність ґарантій зовнішньої безпеки... – такими є головні виклики і загрози, які стоять перед нашою Україною".

Разом з тим Президент П. Порошенко остеріг, що досягнення миру на Донбасі „не означає позбавлення військової загрози зі Сходу.

(Закінчення на стор. 18)

Україна посіла четверте місце за числом праведників

Світлана Глаз

ЄРУСАЛИМ. – Праведників народів світу-українців стало більше. 23 листопада в Меморіяльному комплексі „Яд ва-Шем" Інституту катастрофи европейського єврейства відбулася церемонія вручення Почесної грамоти та медалі „Праведник народів світу" українцям Катерині і Петрові Дурнякам зі Львова, які в роки Другої світової війни врятували еврейську дівчинку.

Спочатку на честь такої людини саджали хлібне дерево і одне з перших дерев в Інституті катастрофи посадили Оскар Шиндлер і українська жінка Ірина Бабич. Тепер карбують імена праведників на стелі в Пар-

(Закінчення на стор. 13)

Христина Дурняк біля стели з іменами її батьків. (Фото: Світлана Глаз)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Папа закликав до миру в Україні

РИМ. – 30 листопада Папа Римський Франциск і Патріярх Константинопольський Варфоломій I закликали до миру в Україні і звернулися до всіх сторін задля вирішення конфлікту продовжити діялог на основі міжнародного права. Вони опублікували з цього приводу спільну декларацію. Окрім того, провідники Католицької та Православної Церков також закликали до конструктивного діялогу з ісламом на принципах поваги і дружби. *(„Українська правда“)*

Привезли допомогу з Канади

КИЇВ. – На летовище „Бориспіль“ 28 листопада прибув літак Збройних сил Канади з першою партією військової допомоги для України. Вантаж супроводжував Посол України в Канаді Вадим Пристайко. З Канади привезли прилади розміновування, тактичного зв’язку і нічного бачення, медикаменти, понад 3,000 комплектів зимового одягу загальною вартістю близько 1.5 млн. канадських дол. Міністер оборони Канади Роб Ніколсон заявив, що Канада надасть Україні військової підтримки ще на 11 млн. дол. *(„Укрінформ“)*

Напали на виправну колонію

ЛУГАНСЬК. – 27 листопада на територію Комісарівської виправної колонії (територія перебуває під контролею терористів) на двох бронетранспортерах увірвалися 60 озброєних осіб, одягнутих у камуфльований одяг та маски, затримали начальника колонії, після чого, пошкодивши двері, проникли до кімнати зберігання зброї і захопили чимало автоматів, ґвинтівок, штикножів, освітлювальних ракет. Після викрадення зброї терористи звільнили начальника колонії та зникли у невідомому напрямку. На момент нападу у колонії утримувалось 175 засуджених. *(„Укрінформ“)*

Бій між російськими козаками і терористами

АНТРАЦИТ, Луганська область. – 28 листопада всю ніч тривав бій між російськими козаками і місцевими терористами. Різке загострення конфлікту між донськими козаками на чолі з Миколою Козіциним і місцевими бандитами викликане спробою переділу влади і матеріяльних ресурсів, у тому числі гуманітарної допомоги. Загинуло 18 осіб. У результаті протистояння були вбиті комендант міста В’ячеслав Пінежанін і начальник штабу Михайло Коваль. Місцева лікарня заповнена пораненими. Серед козаків почастішали випадки дезертирства. 30 листопада самопроголошений отаман „Всевеликого війська Донського“ М. Козіцин заявив, що перебуває не в полоні у терористів, а у відпустці. Його відеозвернення записане у Новочеркаську Ростовської области. Раніше повідомлялося, що М. Козіцина вивезли з Донбасу спецслужби Росії. *(Радіо „Свобода“, „Укрінформ“)*

Прибув восьмий конвой з Росії

ДОНЕЦЬК. – 30 листопада автоколона Росії, яка прямує на Донбас, перетнула державний кордон України. На пункті пропуску „Донецьк“ завершено митне оформлення вантажів, і понад 40 вантажівок почали рух у бік Луганська. На пункті пропуску „Матвеєв курган“ у Ростовській області кордон перетнули понад 60 авт. В Росії заявили, що вони везуть будівельні матеріяли для відновлення пошкоджених будівель і продукти харчування, але в Донецьку вантажники розвантажували гарматні набої. За роботу кожному заплатили по 460 дол. *(УНІАН, Бі-Бі-Сі)*

Вкрав на бронетанковому заводі

КИЇВ. – Військова прокуратура 1 грудня подала до суду обвинувальний акт проти тимчасово виконуючого обов’язки директора Київського бронетанкового заводу, який зняв готівкою з рахунку 12 млн. грн. Зловживаючи своїм службовим становищем, діючи у змові з співучасниками, він перерахував гроші на рахунок фіктивного підприємства, а потім зняв їх готівкою. Зазначені гроші призначалися для виготовлення бронетранспортерів. *(УНІАН)*

Генерал Брідлав: „Армія України добре воює“

Жанна Безп’ятчук

КИЇВ. – В останній тиждень листопада у столиці Україні перебував з офіційною візитою Головнокомандувач Об’єднаних збройних сил НАТО в Европі, американський генерал Філіп Брідлав. Він підтвердив, що НАТО і Україна розробили всеохопний плян з розбудови боєздатности й потужностей української армії, і цей плян уже здійснюється.

Генерал Ф. Брідлав повідомив, що сьогодні НАТО найбільше непокоїть не так кількість російських військових на території України, як озброєння і військові потужності, які Росія зосередила на східньому кордоні з Україною.

Запевнивши у всебічній підтримці з боку США та НАТО України в цілому, Ф. Брідлав ствердив, що українська армія показала себе дуже добре в реальних бойових діях.

Генерал НАТО також звернув увагу на те, що ті російські військові, які перебувають на українській території, активно тренують та вишколюють проросійських бойовиків. Він зауважив, що під час так званих „виборів“ 2 листопада Росія критично близько підвела свої війська до кордонів України.

Ф. Брідлав сказав, що йому не відомі якісь конкретні пляни можливого наступу проросійських бойовиків на сході України, проте підкріплення, яке вони постійно отримують з Росії, може свідчити про ймовірне підготування до захоплення нових українських територій.

Ці прогнози Головнокомандувача сил НАТО в Европі підтверджуються даними Ради національної безпеки і оборони України. Речник інформаційно-аналітичного центру РНБО Андрій Лисенко повідомив що протягом останніх днів листопада проросійські сепаратисти здійснили масові обстріли в Дебальцевському, Луганському, Донецькому напрямку та в районі Бахмутської траси.

Крім того, А. Лисенко повідомив про порушення двома реактивними літаками Російської Федерації повітряного простору України в напрямку Станиці Луганської. Один з літаків заглибився на 500 метрів, а інший – на 5,000 метрів над українською територією.

Генерал Ф. Брідлав підтвердив, що Північноатлантичний альянс і США надаватимуть Україні військову допомогу, хоча й не уточнив, які саме види озброєнь можуть бути передані в рамках цієї співпраці. „Добра новина в тому, що це все вже пішло в дію. В Україні перебуває наша команда, яка працює над відповідними питаннями“, – сказав він.

У коментарі Радіо „Свобода“ новообраний народний депутат, командир добровольчого батальйону „Донбас“ Семен Семенченко розповів, на яку саме військову допомогу від США розраховує українська армія.

„Нам хотілося б одержати протитанкові комплекси „Javelin“, легку техніку, протибатарейні засоби боротьби, захищений зв’язок, з яким у нас великі проблеми, безпілотники. Є досить великий список, тут називаю основне. Вся ця допомога буде надана, питання лише в тому, коли“, – сказав С. Семенченко.

Від’їжджаючи з Києва, генерал Ф. Брідлав наголосив, що, готуючись до найгірших сценаріїв, Україна разом з міжнародною спільнотою повинна шукати дипломатичних і політичних шляхів вирішення конфлікту на сході країни.

(Радіо „Свобода“, 26 листопада)

З погляду безкомпромісного реформатора

У нашому повідомленні про смерть грузинського реформатора Кахи Бендукідзе („Свобода“ з 21 листопада, ч. 47) ми згадали про тісний зв’язок цього видатного економіста і організатора з Україною, яку він дуже добре знав і якій щиро намагався допомогти своїми знаннями і набутим у Грузії досвідом. При цьому він у своїх присвячених Україні публікаціях, на прес-конференціях і різних зустрічах ніколи не грішив проти правди, не загортав прикрих фактів у гарні папірці, про що свідчать його нижче подані висловлювання з приводу тяжкої долі економічних реформ в Україні.

„...В уряді реформаторів має бути троє людей, яких усі зневажатимуть. Один має садовити за ґрати всіх, хто краде. Другий – знищувати перешкоди на шляху реформ.. Третій – прикривати всіх політично“.

„... Ви або не розумієте, в яку прірву скочуєтся, або розумієте, але вас це влаштовує“.

„...Сьогодні така ситуація: хворий у дуже важкому стані. З цими симптомами довго не живуть, ці симптоми різні, стосуються різних систем – економіки, реґіональних проблем, армії, поліції. Скрізь – корупція. Якщо не оперувати Україну, вона не виживе, але операція складна і є небезпека, що вона теж не виживе...“.

„...Україна встановила кілька світових рекордів з ідіотизму. Вона була на п'ятому місці в СРСР за рівнем Внутрішнього валового продукту на душу населення, за багатством середнього громадянина. Потім в багатьох частинах колишнього Радянського Союзу точилися війни, в Україні їх не було, але в 1994 році вона „успішно“ сповзла на сьоме місце. А сьогодні вже на дев’ятому. Азербайджан зростає, тому що у них є нафта. Грузія пережила окупацію і війну. Молдова і Таджикистан пережили війну і зростали краще. Навіть Росія, де жахлива корупція, як і в багатьох країнах, зростала краще“.

„...Польща і Україна були на одному рівні економічного розвитку всього лише 24 роки тому. Де тепер Польща і де ви? Чи не соромно?“.

„...Якщо Україна здійснить радикальні реформи, то через 10 років, може бути, наздожене Болгарію...“.

„...Україна потребує реформ більше, ніж будь-яка інша колишня республіка СРСР. Війна могла б виправдати дуже радикальні реформи, і всі б усе зрозуміли...“.

„... Ваша економіка несумісна з життям, з існуванням держави. Не може бути злиденної країни з 48 відс. держвидатків“.

„...Якщо ви будете рости зі швидкістю 2-3 відс. на рік, вас обжене Молдова, і українські гастарбайтери будуть їздити туди працювати“.

„...Україна схожа на наркомана, якого узалежнив наркоділер і весь час видоює з нього гроші“.

„...Ваше завдання – розірвати зачароване коло. Ви всі повинні зненавидіти корупцію. Якщо цього не відбудеться, то цей цикл повторюватиметься. І ви залишитеся злиденною країною“.

„...Ви весь час вибираєте популістів, людей, які будуть вам обіцяти якнайбільше. Це означає, що обираються не найкращі громадяни, а найгірші – це те, що я називаю збоченим політичним відбором...“.

(За різними інформаційними джерелами)

Шановні дописувачі! Щоб прискорити опублікування в газеті Ваших статтей, листів та інших кореспонденцій, просимо надсилати їх до редакції електронною поштою на адресу svoboda@svoboda-news.com у форматі „doc“.

Помер Євген Сверстюк

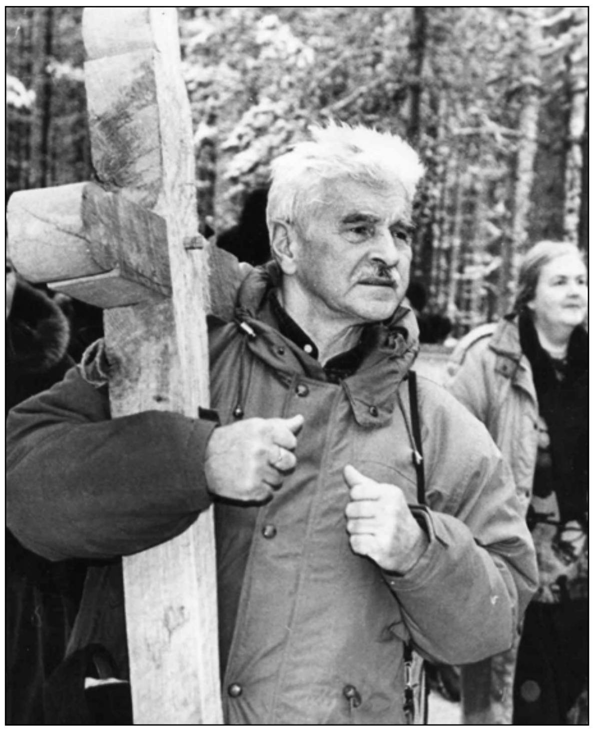
Видатний публіцист і літературознавець, активний учасник національно-демократичного руху, один з його інтелектуальних провідників Євген Сверстюк помер 1 грудня.

Він народився 13 грудня 1927 року у селі Сільце Волинської области у селянській родині. Закінчив філологічний факультет Львівського університету, викладав українську літератури в Полтавському педагогічному інституті. У 1959-1965 роках був старшим науковим співробітником Українського науково-дослідного інституту психології. Чотири рази за ці роки його звільняли з праці з політичних мотивів. До захисту кандидатської дисертації не був допущений. Від 1965 року до арешту в 1972 році працював відповідальним секретарем редакції „Українського ботанічного журналу".

З часу виникнення в 1960 році київського Клюбу творчої молоді Є. Сверстюк був одним з найактивніших його учасників, поруч з Аллою Горською, Галиною Севрук, Людмилою Семикіною, Василем Симоненком, Іваном Світличним, Іваном Дзюбою, Ліною Костенко, Іваном Драчем, Василем Стусом, Лесем Танюком та інші.

Одним з найгостріших і найпопулярніших творів українського самвидаву 1960-их років був памфлет про спалення Центральної наукової бібліотеки „З приводу процесу над Погружальським", що Є. Сверстюк написав у співавторстві з І. Світличним. Важливими подіями національно-культурного життя були його неофіційні публічні виступи, відкритий лист у зв'язку з газетним цькуванням В'ячеслава Чорновола, есеї „Собор у риштованні", „Іван Котляревський сміється", „Остання сльоза", „На мамине свято", які часто передавали радіостанції „Свобода", „Голос Америки".

Є. Сверстюк був заарештований 14 січня 1972 року під час масових арештів української інтеліґенції. Засуджений на сім років таборів суворого режиму і п'ять років заслання. Відбував термін у таборах Пермської области, брав участь у численних акціях протесту, перебував під особливим наглядом, його систематично кидали до карцеру. На засланні в Бурятії працював столяром геологічної експедиції. Звільнений у жовтні 1983 року. У Києві теж столярував.

Св. п. Євген Сверстюк

Починаючи з літа 1987 року, Є. Сверстюк брав активну участь у роботі напівлеґального Українського культурологічного клюбу, був незмінним редактором християнської газети „Наша віра", належав до Української Автокефальної Православної Церкви.

Перебуваючи поза політичними організаціями, він впливав на формування ідеології національно-патріотичного руху в цілому й особливо на духовне відродження України. Є. Сверстюк дійсний член Української Вільної Академії Наук.

У 2006 році за видатні заслуги в утвердженні суверенітету та незалежности України, мужність і самовідданість у відстоюванні прав і свобод людини, плідну літературно-публіцистичну діяльність він був нагороджений Орденом Свободи.

Володимир Каплун
(Харківська правозахисна група),
з доповненнями **Василя Овсієнка**

НА ТЕМИ ДНЯ

Чи наважиться Росія захопити всю Україну?

Віктор Каспрук

Путінська Росія стала реальною загрозою для світу. У Російській Федерації, через 23 роки після розпаду СРСР, розрядки і певного порозуміння з демократичними країнами в часи Бориса Єльцина, несприйняття Заходу стало значно сильнішим, ніж це було за радянських часів. І необхідно визнати, що путінські пропаґандисти працюють набагато ефективніше за комуністичні. І якщо Володимира Путіна не зупинити зараз, то „зелені чоловічки" і російські танки, під приводом захисту росіян, цілком можуть опинитися в державах Балтії.

В. Путін стратеґ, звісно, ніякий, та навіть йому зрозуміло, що ресурсів (військових, економічних, ідеологічних, господарських, фінансових) для того, щоб утримувати окуповані українські території, в Російській Федерації просто немає і не передбачається, але відступитися від України він нездатен.

Спостерігаючи за політикою В. Путіна стосовно України, напрошується аналогія з ситуацією, яку одного разу довелося побачити в житті. Пес бійцівської породи вчепився в шию іншому псові, підбираючись все ближче і ближче до горлянки з цілком зрозумілими намірами. Хазяїн аґресора, а потім і перехожі намагалися відтягнути пса, звільнити жертву. При цьому з нападником що тільки не робили – вмовляли, відтягували, лупили по спині. Але псюра, засліплений прагненням добити противника, вже не в змозі був на що-небудь усвідомлено реаґувати. В описаному випадку неминуче втрачають обидві сторони. Об'єкт нападу, як мінімум, отримає серйозні травми. А нападник – удар кийком або кулю з травматичної зброї, а то й укол, що усипить його навіки.

Приблизно так виглядає і аґресія Росії під керівництвом Путіна в Україні.

Нав'язлива ідея Великого Божевільного

Пітерський карлик вже майже нікого і нічого не чує. На розумні арґументи не звертає уваги. Для нього знищення України стало нав'язливою ідеєю-фікс. Головне для Великого Божевільного – повернути її у свою зону впливу або, як мінімум, покарати за непокірність. Незважаючи ні на що, дотиснути, розчленувати та зруйнувати українську економіку.

Виглядає, що антиукраїнська складова в його діяльності помножена на неадекватну політичну поведінку на міжнародній арені, стала подібною до наркозалежности, від якої В. Путін самостійно вже не здатен вилікуватися.

Та московці, влаштувавши „сафарі" в Україні для різноманітних покидьків, прорахувалися з тим, який запас міцности має Українська держава. І що б вони не придумували для України – „допомогу" в погіршенні і без того складної економічної ситуації, втрату Україною територій, руйнацію машинобудівних заводів та розірваний кордон, але країна тримається завдяки згуртованості, сильному національному духові і патріотизмові свого населення.

Очевидно, що грудень 2014 року буде дуже складними для українців. Кремлівського наполеончика притиснули, проте ще не досить. Він не рахується зі втратами, народних протестів не боїться, а санкціями його й так обклали.

Однак, коли Західні союзники України не пішли в санкціях далі, а Росія, не відключена від міжна-

(Закінчення на стор. 18)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Зруйнували пам'ятник Ленінові

ОДЕСА. – У ніч на 30 листопада біля автоскладального заводу місцеві патріоти зруйнували пам'ятник Володимирові Ленінові, який був встановлений в 1957 році. Так званий „ленінопад" відбувся у Києві, Харкові, Маріюполі, Запоріжжі, Кривому Розі та інших містах України. *(Радіо „Свобода")*

Телебачення повернулося

ДОНЕЦЬК. – 28 листопада на захоплені терористами райони Донецька і прилеглі території почав мовлення телеканал „1+1". На Донецьк і захоплені території поширюється також сиґнал телеканалів „Україна", „5-ий канал" і „Радіо-24". *(Радіо „Свобода")*

Терористи затримали дітей

КИЇВ. – У підвалах терористів залишається понад 600 українських військових і громадян, в тому числі – жінок і дітей. Про це Президент Петро Порошенко заявив 30 листопада в інтерв'ю німецькій телерадіокомпанії ARD. За словами Президента, мешканці захоплених територій все частіше вдаються до акцій протесту з вимогою, щоб бандити залишили їх рідний край. На підконтрольних терористам територіях не вистачає їжі, води і тепла, зруйнована банківська система. *(„Українська правда")*

Дві книжки вийшли до свята

КІРОВОГРАД. – Річницю початку Революції гідности активісти відзначили 21 листопада вічем та презентацією збірки спогадів „Рух. Початок" і поетичного видання „Майдану віщий грім". Саме про перші кроки громадських діячів Руху розповіли у своїх спогадах майже 30 співавторів книги, яку упорядкував та підготував до друку перший голова міської організації Руху, нині голова обласної організації Спілки письменників України Василь Бондар. Поет з Латвії, уродженець Кіровоградщини Кость Оверченко, учасник Другої світової війни, який наступного року відзначить своє 95-річчя, до збірки „Майдану віщий грім" включив вірші, навіяні Майданом і аґресією Росії. *(Світлана Орел)*

Українці вчитимуться у Словаччині

БРАТИСЛАВА. – В середині листопада українська делеґація у складі секретаря міжпарляментської групи „Україна-Словаччина" Володимира Марущенка, радника міністра освіти та науки України Сергія Пархоменка та президента Українсько-Словацького центру партнерства Михайла Колібабчука відвідала університети в Кошице, Пряшеві, Зволені, Банській Бистриці. На порядку денному було навчання українських випускників в Словаччині, а також співпраця між українськими та словацькими навчальними закладами. Словацька сторона виявила готовність навчати українських студентів. Зокрема в Пряшеві чекають українців на факультеті україністики, єдиному в Словаччині. Під час зустрічі з керівництвом Пряшівського університету була присутня Генеральний консул України в Пряшеві Ольга Бенч. *(„Кореспондент")*

В Криму зросли ціни

СИМФЕРОПІЛЬ. – Федеральна служба державної статистики в Криму повідомила 1 грудня, що ціни на продукти харчування зросли на 38 відс. у порівнянні з груднем минулого року, особливо на фрукти і м'ясо, рибу, цукор, безалкогольні напої, хліб і крупи, молочні вироби, сири і яйця. Тарифи на житлові послуги, воду, електроенергію, газ та інші види палива зросли на 26 відс. *(УНІАН)*

Ночували в камерах КҐБ

ТЕРНОПІЛЬ. – Місцевий осередок Пласту провів ніч 21 листопада у камерах будівлі колишнього КҐБ, де зараз діє Музей політв'язнів, щоб відчути той жах, крізь який свого часу пройшли їхні земляки. А члени Спілки Української Молоді вшанували пам'ять жертв Голодомору 33-годинним постом та добрими вчинками. Кожен, хто погодився взяти участь в акції, відмовився від вживання їжі на 33 години. *(УНІАН)*

АМЕРИКА І СВІТ

Під пильнішою увагою – Китай і Росія

ВАШІНҐТОН. – США у своїй військовій доктрині мають намір приділяти все більше уваги Росії і Китаєві, повідомив перший заступник Секретаря Департаменту оборони США Роберт Ворк 29 листопада в інтерв'ю для тижневика „Defense News". І Росія, і Китай володіють ядерною зброєю і мають „реґіональні домагання і певні ґльобальні домагання", – констатував заступник керівника Пентаґону. Крім того, Вашінґтон збирається приділяти значну увагу комуністичній Північній Кореї і Іранові, а також транснаціональному тероризмову і транснаціональним злочинним мережам. „США хочуть залишатися державою, що постійно знаходиться в Тихоокеанському реґіоні. Ми хочемо, щоб Китай прийняв це", – підкреслив Р. Ворк. Коментуючи тему модернізації ядерного військового комплексу США, він визнав, що при рівнях бюджету, який очікується, Пентаґон фактично виявиться не в змозі здійснити потрібний обсяг праці. *(„Дзеркало тижня")*

Марін Ле Пен все ще популярна

ПАРИЖ. – На з'їзді праворадикальної французької партії „Національний фронт", який відбувся цими днями в Ліоні, скандальну і пропутінську Марін Ле Пен переобрали головою цієї неконструктивної політичної сили. М. Ле Пен отримала майже стовідсотковий результат. Таким чином вона вдруге поспіль отримала повноваження провідника „Національного фронту". Як політик М. Ле Пен відома своїми радикальними висловами та діями, спрямованими на відокремлення Франції від Европейського союзу. Нещодавно вона заявила, що організує референдум за вихід Франції з Евросоюзу, якщо виграє президентські вибори 2017 року. Очевидно, саме для цієї мети Москва нещодавно надала „Національному фронтові" М. Ле Пен значний грошовий кредит. *(„Кореспондент")*

Саркозі повернувся у політику

ПАРИЖ. – 29 листопада у Франції відбулися вибори нового голови „Союзу на підтримку народного руху". Ним став екс-президент Франції Ніколя Саркозі, діставши 64.5 відс. голосів. Загалом у виборах нового провідника руху взяли участь близько 155 тис. членів партії по всій Франції. Колишній Президент Франції Н. Саркозі, який заявив у 2012 році про вихід з політики після поразки на президентських виборах, оголосив про своє повернення у середині вересня. *(Радіо „Свобода")*

Нові протести у Москві

МОСКВА. – 30 листопада в російській столиці вдбулася масова протестна акція проти реорганізації московської системи охорони здоров'я. Захід, організований „Конфедерацією праці Росії", розпочався опівдні на Самотечній площі, звідки о 13 годині учасники попрямували у бік Олімпійського проспекту, де на перетині з вулицею Бурова відбувалося багатогодинне віче. Демонстранти розділилися на дві колони – освітню та медичну. Учасники медичної колони виступали з критикою дій столичної влади, вигукували гасла проти зменшення кількости лікарів і за безкоштовну медицину. Учасники освітньої колони вимагали припинити злиття шкіл, повернути безкоштовні заняття після навчальних годин, а також зберегти Російську Академію Наук. *(„Кореспондент")*

Папа Франціск відвідав Туреччину

СТАМБУЛ. – 29 листопада Папа Франціск, перебуваючи з візитою в Туреччині, відвідав у Стамбулі мечеть Султана Ахмета на знак поваги до ісляму і мусульман. Під час відправи Папа стояв поруч з великим муфтієм Стамбула Рахмі Ярамом, який виконав мусульманську молитву. Згодом понтифік відвідав собор св. Софії, який протягом століть був християнською церквою, відтак мечеттю, а тепер є музеєм. Папа Франціск відвідав Туреччину, щоб підтримати мирні стосунки між представниками різних релігій і конфесій. Він також мав зустріч з Патріярхом Константинопольським Варфоломієм І, який є духовним керівником 300 млн. православних християн світу. *(Бі-Бі-Сі)*

ТОЧКА ЗОРУ

Кордони цивілізацій

Від часу падіння Берлінського муру минуло 25 років. Тоді, у 1989-му, обивателеві хотілося вірити, що настала нова епоха – без протистояння і ядерних загроз, у єдиному і миролюбному світі. А після розпаду Радянського Союзу – що холодна війна завершилася, до того ж перемогою Заходу та ліберальних цінностей. Чверть століття по тому у світі склався новий розподіл сил. Росія, згуртована каґебістами, підтримує свого Президента Володимира Путіна в його намірах відновити імперію від Варшави до Порт-Артура або й підкорити Европу і на рівних протистояти США в розподілі світу на двох. У цьому протистоянні Москва зводить новий мур – Кремлівський, який що далі, то більше нагадує залізну завісу або Велику китайську стіну. В чому за цих умов полягає для України шанс нарешті здобути давно заслужене місце під сонцем: утвердити свою українську ідентичність, створити ефективну й патріотичну владу, стати економічно сильною і повноцінною державою – на це запитання пробує знайти відповідь у нижче вміщеній публікації відомий український політолог, доцент Києво-Могилянської академії ІГОР ЛОСЄВ.

В історії людства фортифікаційні споруди здебільшого виконували два завдання : а) практичне; б) знаково-символічне. Практичне – недопущення вторгнення озброєних людей ворожої держави чи, принаймні, гальмування їх просування. Знаково-символічне – бути наочним вододілом між двома різними цивілізаціями, етнічними, культурними і релігійними світами, позначенням на місцевості взаємної некомпліментарности суспільств, побудованих на несумісних засадах.

Це на всі 100 відс. стосується Берлінського муру – з тією лише поправкою, що він був зведений не для перешкоджання вторгненню військ НАТО в комуністичну Східну Німеччину, а щоб не допустити втечі свого ж таки населення на Захід. Адже мирне змагання за симпатії німців комуністи програли, і громадяни з-за муру реґулярно „голосували ногами" на користь Західної Німеччини і „гнилого" капіталізму.

Виникла реальна небезпека того, що перша на німецькій землі держава робітників і селян протягом кількох років залишиться без робітників і селян. Крім того, Берлінський мур був символом протистояння двох цивілізацій: західньодемократичної та східньодеспотичної, тоталітарної. Звісно, для XX ст. таке будівництво стін і розподільних смуг виглядало дещо архаїчним, проте тоталітарні імперії архаїки ніколи не боялися, радше навпаки. Варто лише згадати особливу пропаґандистську любов лідера Третього Райху та його оточення до німецького середньовіччя, намагання відродити ритуали німецької старовини і ввести в повсякдення життя модерної Німеччини, зокрема знамениті фестивалі в містечку Байрейт з культивуванням опер Ріхарда Ваґнера, що оспівували події часів епосу про Нібелунґів. На тих імпрезах був присутній не лише Гітлер, а й обов'язково ціла купа ґрупенфюрерів і ґавляйтерів.

Для деяких давніх европейських імперій мур на кордоні означав визнання межі її розширення, брак сил на подальшу експансію. Наприклад, імператор Риму Троян збудував вал, що увійшов в історію під його іменем. Руїни Троянового валу збереглися на південному заході сучасної Одеської области України. Тут Римська імперія зупинилася на своїх східних межах. Адже рано чи пізно внаслідок безперервного розширення імперські утворення зазнають краху, бо вже не здатні впоратися зі своїми величезними територіями, не здатні ними ефективно керувати, не здатні вчасно реаґувати на виклики на неозорих кордонах. Як стверджував Арнольд Тойнбі, цивілізації розвиваються за схемою „виклик – відгук". На певному етапі свого поступу вони втрачають швидку реакцію на виклики інших держав і народів.

Справді, допоки повідомлення про напад на римську прикордонну заставу десь у Сирійській пустелі дійде до намісника провінції, а від нього до Риму, допоки у Вічному місті ухвалять рішення і доведуть його до виконавців на сході, вся ця воєнна активність стане неактуальною. Імперії дуже щастить, коли вона вчасно відчує, що вже треба зупинитися і від експансії перейти до стратегічної оборони. Ще наприкінці XIX ст. деякі російські аналітики казали, що приєднання до Росії Центральної Азії було зайвим кроком. Однак, частина імперських ентузіястів навіть на тому зупинятися не збиралася. На початку XX ст. якийсь сміливий російський підполковник у Туркестані на чолі кавалерійського полку вдерся на територію Афганістану й після перших успіхів надіслав переможну телеграму государеві, у якій обіцяв завоювати цілий Афганістан, якщо йому дадуть ще два полки кавалерії. Від імператора до штабу Туркестанської військової округи терміново надійшла відповідь з рекомендацією щодо героїчного підполковника: „Повернути дурня негайно!".

Римляни своїми прикордонними валами позначали на місцевості глибоку цивілізаційну прірву між собою і тими, кого вони вважали варварами, яких не хотіли романізувати, але вже були не здатні завоювати.

А Троянів вал на українській землі символізує собою те, що з давніх-давен український простір перебував під впливом римсько-еллінської цивілізації, на основі якої зформувалася і середньовічна, і модерна Европа.

Стародавні китайці, які також своїх менш розвинених сусідів трактували як варварів, намагалися відгородити себе від північних нападів, що постійно загрожували Піднебесній, Великою китайською стіною. Вона цілком ефективно виконувала своє завдання протягом кількох століть, не даючи змоги ордам кочівників знищувати китайську цивілізацію.

Ця циклопічна споруда (яку, за свідченнями астронавтів, видно з космосу), мала виступати наочним втіленням бінарної цивілізаційної опозиції: „ми і вони", „цивілізація і дикунство", „культура і варварство", „порядок і хаос". По цей бік стіни один світ, а по той – зовсім інший... Не в останню чергу завдяки Великій стіні, незважаючи на завоювання монголами і мандчжурами, асимілювати Китай не вдалося нікому.

Таким самим віддзеркаленням (а значною мірою і причиною) ментальних розбіжностей є система укріплень і загорож, що майже навпіл ділить Корейський півострів на Північну та Південну Кореї.

За понад 60 років існування корейської стіни з одного народу зформувалися дві доволі різні нації, яким дуже важко порозумітися. І навіть якщо цю стіну буде фізично зруйновано, вона ще багато десятиліть буде присутня в головах принаймні північної частини цього насправді єдиного народу.

Такий самий мур між собою і войовничо-ворожим щодо нього арабським світом змушений був спорудити Ізраїль, бо об'єктивно він є частиною юдео-християнської цивілізації, що закинута в глибину ісламського цивілізаційного простору.

Всупереч ліберальним ідеалам світу без кордонів і розподільчих ліній, реальне життя переконує, що мури ще довго будуть потрібні країнам та народам, і це ще не найгірше, що може загрожувати людству.

Нещодавно Арсеній Яценюк розповів, що Україна розпочинає на сході, на кордоні з Російською Федерацією, будувати захисну стіну. Звісно, вона не зможе зупинити чи навіть надовго стримати танки країни-аґресора, але її призначення полягає в іншому. Не випадково український прем'єр назвав її „европейським валом" і підкреслив, що це буде східній кордон Европи.

Зрозуміло, що захисні функції стіни зводяться до того, щоб не давати активістам з Росії вдиратися в прикордонні реґіони України і влаштовувати там масові заворушення й терор, утруднювати проникнення шпигунсько-диверсійних груп російських спецслужб, „зелених чоловічків", не допускати контрабанди зброї та наркотиків, незаконної міґрації тощо.

Крім такої стіни, що має чітко позначити на місцевості, де закінчується Росія і де почи-

(Закінчення на стор. 14)

ПАМ'ЯТЬ

Наталя Дзюбенко-Мейс: „І тепер, як у 1933-му, український народ непотрібний. Потрібна Малоросія...“

Слід сподіватися, що не буде жодного Дня пам'яті жертв голодоморів без шанобливої згадки про д-ра Джеймса Мейса, від якого світ довідався про трагічні події 1930-их років в Україні та який став ініціятором проведення першої акції „Свічка у вікні“. Історик, тоді ще зовсім молодий, над темою Голодомору працював в Українському науково-дослідному інституті Гарварду, де разом з Робертом Конквестом вивчав архівні матеріяли для книжки „Жнива скорботи“. Відтак Дж. Мейс був виконавчим директором Комісії з Голодомору створену Конґресом США, керував її діяльністю й укладав проект висновків. У них чітко йшлося, що голод 1932-1933 років в Україні був геноцидом проти українців. Від 1993 року і аж до своєї смерти у 2004 році Дж. Мейс жив в Україні, був її великим патріотом. Нижче вміщуємо відповіді його дружини, письменниці Наталі Дзюбенко-Мейс, на запитання кореспондентки аґенції „Українські національні новини“ Тетяни Вовканич.

– Яким чином Джеймс Мейс відкрив для себе тему Голодомору в Україні і її надзвичайну важливість?

– Так, це ніби виглядає дивним. Молодий, освічений американський юнак, кровно споріднений з племенем Черокі і взагалі без ніякого відношення до України і не знав, де вона знаходиться, врешті став українцем за світоглядом і переконаннями.

Вперше про Україну він почув ще студентом, на лекції професора Романа Шпорлюка – вихідця з України, який викладав у Мишиґенському університеті. Це була історія Середньо-Східної Европи. Тоді Джеймс й почув про масовий голод в Україні. Цифри, озвучені професором Шпорлюком, його вжахнули. Він не міг повірити, що у XX ст. цивілізований світ дивився на це і мовчав. Джеймс вирішив перевірити це власними силами.

Він був дуже обдарованою людиною, мав музичний слух і гарну пам'ять. Отож зі словником в руці почав вивчати історію України. Так прочитав за місяць одну книжку, за наступний місяць – другу, третю книжку – вже за один день. Згодом 1932-1933 роки стали темою його докторської дисертації. Джеймс Мейс – єдиний, хто захистив на Заході докторат з питань історії України. Хоча українська західня діяспора мала багато істориків, дослідження з минулого України серед західніх спеціялістів були непрестижними і навіть небезпечними. За цим пильно стежила радянська пропаґанда.

– Пані Наталю, дослідження Джеймса Мейса про Голодомор довгий час були для України невідомими... Яких труднощів у дослідницькій діяльності зазнав Ваш чоловік?

– В Америці ніяких труднощів не виникало. Однак, за його працею постійно спостерігало одне з інформаційних аґентств. Воно інформувало наш уряд про діяльність комісії Джеймса Мейса. Приходили люди з радянського представництва, пропонували йому зайнятися якоюсь іншою темою, наприклад, козацтвом, аби тільки не Голодомором. Ніхто не сподівався, що в результаті вийде чотиритомник, до якого увійшли три томи усних свідчень і рапорт американського Конґресу, в якому чорним по білому написано, що це був геноцид українського народу.

Джеймс розумів, що багато свідчень очевидців можуть бути не досить точним дзеркалом, бо кожна людина намагається показати себе у вигідному світлі. Тому він винайшов своєрідну програму запитань для кожного свідка чи очевидця, з якими розмовляв. Джеймс усе казав, як йому боляче кожного дня вислуховувати ці страшні історії. Я знаю, про що він говорив, оскільки у той час сама працювала над цією книгою.

– Як тодішня Україна, її совєтська влада, сприйняла вже опубліковані результати досліджень Джеймса Мейса? Чи були якісь спроби шантажувати, залякувати?

– У 1990-их роках в Україні не потрібні були погрози, оскільки тебе просто не помічали. Наприклад, приходиш в газету, приносиш фундаментальну статтю, в якій йдеться про роздвоєння особистости, про тоталітаризм як про бацилу, яку важко знищити в собі, а у відповідь чуєш, що твій матеріял готові надрукувати за 200 дол. У Джеймса були постійні проблеми з оприлюдненням матеріялів. Єдиним постійним майданчиком для друку була газета „День“. Перша його стаття була про децентралізацію влади. Але повністю вона дотепер не опублікована.

– Чи забороняла тодішня совєтська влада Джеймсові Мейсові друкувати якісь тексти?

– Він не мав справ з владою. Була „Просвіта“, була газета „Сучасник“, де він іноді друкувався. Проте понад 50 відсотків його виступів на конференціях та його статтей досі не опубліковано через нестачу грошей. Не видана його основна праця – докторська дисертація.

– На Ваш погляд, тема Голодомору в Україні зараз набула належного розголосу?

– Існує психологічний бар'єр, який людина не може подолати. Вона може душею відгукнутися на смерть дитини, але залишитися незрушною, якщо почує про смерть тисяч і мільйонів. Бо це вже йдуть числа... Після роботи у видавництві я рік прохворіла. Не кожна людина має силу взяти той тритомник і прочитати його повністю.

– Ви задоволені як цю тему подають зараз в школі?

– Ні, не задоволена. Оскільки відсутнє дбайливе ставлення до дитячої психіки. Якось довелося прийти до однієї школи, де директор виставив в коридорі стелажі про Голодомор, на яких були фотографії замордованих людей. Я вжахнулася і відмовилася там виступати. Бо для дітей було досить і цього. Джеймс бував іноді на вшануваннях пам'яті жертв Голодомору, де збиралися селяни і машерували вояки... Джеймс жахався. Він казав, що нам потрібна людяніша форма розуміння таких речей. З цього фактично і вийшла ідея „Свічки у вікні“. Навіть молитва, що звучить, написана мною. Хоча коли її почула біля Меморіялу, навіть не впізнала. Іноді здається, що такі слова написані не тобою, а Всевишнім, ніби хтось тобі надиктував...

– Як ці трагічні події позначилися на українській ментальності?

– Джеймс про це писав. Голодомор підірвав ментальність і духовні основи людини, яка тримає двері відчиненими (бо був закон гостя, якого приймають завжди). Не стало цієї добродушної, доброзичливої, відкритої, чесної, відважної української людини. Народ владі вже не довіряв, сусідів боявся. Відбувся зсув свідомости.

– У своїй промові Ви казали, що Джеймс передбачав загарбницькі дії Росії. На чому будувалися його прогнози?

– На історії. Джеймс мав надзвичайний бінокулярний історичний зір.

– У чому, на Вашу думку, полягає зв'язок 1930-их років і сьогоднішніх?

– В обох випадках ми маємо справу з тією самою силою. Тоді хотіли знищити Україну як державу і як націю. І тоді, і тепер український народ був незручний, невигідний. Була потрібна Малоросія. Москві потрібні малороси, які стоятимуть у рабській позі, у якій нині стоїть дуже багато росіян, для яких цар-батюшка – понад усе.

(Українські національні новини, 22 листопада)

АМЕРИКА І СВІТ

Дарен Вілсон пішов з поліції

ФЕРҐЮСОН. – 30 листопада стало відомо, що поліцейський Дарен Вілсон, який застрелив у серпні молодого афро-американця Майкла Бравна, подав у відставку. Після того, як велике журі присяжних відмовилося висувати проти нього звинувачення, протягом декількох днів у місті Ферґюсон, де жив М. Бравн, а також в інших містах тривали заворушення. Родичі вбитого підлітка заявили, що вони розчаровані рішенням суду присяжних не притягати до відповідальности Д. Вілсона. Сам він заявляв, що стрілив у М. Бравна в порядку самооборони, і що совість його чиста. Тим часом Департамент юстиції США оголосив про початок нового розслідування на федеральному рівні щодо можливого порушення цивільних прав М. Бравна. *(Бі-Бі-Сі)*

Почався „Марш до справедливости“

ФЕРҐЮСОН. – 30 листопада протестувальники з Ферґюсону почали свій семиденний „Марш до справедливости“, пляннуючи пішки дійти до резиденції губернатора штату Мізурі у Джеферсон-Сиbudi на знак протесту проти дій поліцейського, який застрелив підлітка Майкла Бравна. Марш почався з місця, де був убитий юнак. Демонстранти хочуть подолати 120 кілометрів протягом семи днів. Захід організувала Національна асоціяція сприяння проґресові кольорового населення. Маштабні демонстрації відбулися також у Ню-Йорку, Бостоні, Чикаґо, Філядельфії, Даласі, Атланті, Лос-Анджелесі, Сан-Франціско, Окленді та інших містах по всій країні. Хвиля протестів охопила в цілому 37 з 50 штатів. Було заарештовано понад 400 осіб. *(„Кореспондент“)*

Чому ЕС втрачає довіру

БРЮСЕЛЬ. – 29 листопада голова Европейського парляменту Мартін Шульц в інтерв'ю для „Huffington Post“ заявив, що, з Европейський союз страждає від „іміджевих проблем“, які призводять до втрати довіри до політичних інститутів ЕС з боку пересічних громадян. На думку М. Шульца, „токсичний клімат евроскептицизму“, яким просякнуті такі країни, як Великобританія, Франція, Німеччина, Еспанія і Греція, став результатом того, що політики намагалися перекласти один на одного провину за економічну кризу. Крім того, чималу ролю у погіршенні іміджу ЕС в очах громадян стала поява „втраченого покоління“ безробітної молоді. Відповідальними за такий стан речей М. Шульц вважає політиків, які приписують успіхи своїм державам, а відповідальність за провали перекладають на „бюрократію ЕС“. *(Українські національні новини)*

Суд виправдав Мубарака

КАЇР. – 29 листопада в єгипетській столиці відбулися протести проти судового виправдання колишнього Президента країни Хосні Мубарака. Понад 1,000 людей зібралися на вулицях поблизу площі Тахрір. Для розгону демонстрантів поліція застосувала сльозогінний газ, десятки протестувальників були затримані. Демонстранти виступали з вимогами „повалення режиму“. Раніше в той же день з Х. Мубарака були зняті звинувачення в сприянні вбивству більш ніж 800 демонстрантів під час акцій протесту проти його режиму в 2011 році. Суд також виправдав Х. Мубарака у справі про корупцію і розтраті державних грошей. *(„Кореспондент“)*

Безробіття в ЕС меншає повільно

БРЮСЕЛЬ. – Кількість безробітних в Европейському союзі у жовтні склала 24.41 млн. осіб. Про це йдеться в оприлюденому 28 листопада звіті европейського статистичного аґентства „Евростат“. Рівень безробіття в 18 країнах еврозони в жовтні становив 11.5 відс., не змінившись в порівнянні з вереснем. У цілому по ЕС рівень безробіття в жовтні становив 10 відс., знизившись на 0.1 відс. порівняно з попереднім місяцем. Роком раніше рівень безробіття в еврозоні становив 12 відс., а в ЕС – 10.8 відс. В абсолютному вираженні кількість безробітних в ЄС у звітному місяці склала 24.41 млн. осіб, в еврозоні – 18.4 млн. осіб. *(Українські національні новини)*

Лихо подружило схід і захід

Народний депутат Ірина Геращенко, уповноважена Президента України з уреґулювання конфлікту в Донецькій та Луганській областях, повідомила 19 листопада, що Президент Петро Порошенко підписав закон про права і свободи внутрішньо переселених осіб. Цей закон, який отримав схвальну оцінку правозахисних організацій і міжнародних інститутів, стосується 465 тис. переселених осіб. Разом з незареєстрованими переселенців удвічі більше. Мова йде про найнагальніші проблеми – житло, роботу, освіту дітей. Закон допомагає з реєстрацією і посилює можливості технічної і фінансової допомоги міжнародних інституцій.

Держава не залишила цих людей без допомоги. Серед переселенців понад 122 тис. – діти. У Києві навчаються близько 10 тис. дітей зі східних областей України та з окупованого Криму. Уряд Німеччини продовжує надсилати гуманітарну допомогу для вимушених переселенців з Криму та Донбасу. Зокрема 10 листопада до України прибуло ще 40 вантажівок з житловими модулями для облаштування тимчасових помешкань у Харкові та Запоріжжі, де будують транзитні містечка. Плянують таке будівництво у Дніпропетровську, Дніпродзержинську, Кривому Розі, Павлограді,

Зрозуміло, що така велика кількість переміщених осіб – велика проблема для небагатої, пограбованої держави. Також і переміщені особи зазнають великих труднощів в місцях нового проживання. Нескінченне очікування в чергах на реєстрацію, невизначеність, втома і злість. Вижити можна, але пристосуватися до нових умов і не зненавидіти всіх довкола складніше.

Невдоволення викликають уживаний одяг, вартість житла, відсутність місць у дитячих садках, пропозиції некваліфікованої праці. Психологи пояснюють, що біженці злі на владу, на тих людей, які допустили війну і підтримують її. Але свою злість вони звалюють на тих, хто ближче. На тих, хто їм допомагає.

Психологи радять переселенцям дякувати людям, які надають допомогу, а свою злість спрямувати на тих, хто розпалює війну. Адже багато людей приймають біженців до свого житла безкоштовно, діляться найнеобхіднішим.

Водночас у вимушеному переселенні сотень тисяч людей є ще один несподіваний плюс. Ще з радянських часів, а останнім часом особливо насаджувалося протистояння між мешканцями західних і східних реґіонів України. На усунення такого розколу були спрямовані зусилля Пласту, закордонних українських організацій, які влаштовували поїздки дітей в інші реґіони. А тепер маємо величезне число людей, які через обставини опинилися у прикарпатських чи наддніпрянських містах і селах, де їх зустріли переважно з співчуттям і щирим серцем. Переселенці теж виявилися звичайними людьми. Постала нагода переконатися, що українці ніякі не вороги між собою, що вони – одна родина, яка була розділена між двома імперіями. Лихо подружило схід і захід.

СВОБОДА

Пам’ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $90.00 на рік, $50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $80.00 на рік, $45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – $40.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріялах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або її видавця.

ІСТОРІЯ

Свято Покрови стало святом УПА

Роман Мац

Свято Покрови відзначали ми, члени українських підпільних збройних сил, як і те українське населення, що боролося за своє існування в 1950-их роках проти комуністичних банд.

Свято Покрови стало святом УПА. Наші стежі і теренові розвідники пильно слідкували за рухами комуністичних військ, які квартирували недалеко від нас. Сільські будівлі для культурних розваг були спалені, тож місця для цього свята знаходили над берегами річок, озерець і на полянах в окружних лісах.

Мені, як розвідникові, пощастило спостерігати за всім, йдучи через села і ліси від Дикова, Молодич, прямо на південь до сіл Цитулі, Радави і Сурмачівки. Формального початку святкувань не придержувались. Народ відчував пильну потребу на повні груди заспівати:

О, Україно, о, люба ненько
Тобі вірненько присягнем.
Серця кров і любов все тобі
Віддати в боротьбі.

Співали релігійну пісню:

О, Маріє, Мати Божа
Зглянься Ти над нами
Ми до Тебе прибігаєм гіркими сльозами,
Подай нам сили зло пережити
В щасті і згоді Тебе хвалити.

Цю пісню співали, стоячи довкруги образу Матері Божої з церкви в Молодичу, який був придбаний парафіянами в 1778 році. На присілку Храпи, села Молодич, що на Синявським підліссі, всі зібрались над річкою Зарадава, яка плилва на південь до ріки Любачівки, і співи та вигуки революційних кличів змусили мене стати їх глядачем і слухачем. Малі діти, з дерев’яними крісами на плечах, маршували над річкою під спів „Ленти“, а їх батьки пригадали всім піснею про славний бій у лісі, недалеко від них, яка кінчалась стрічкою,

Ти, пісне, лети по Україні,
Про бій цей усім розкажи,
Де трупами ліс ляхи вкрили,
А з наших упав лиш один.

Не бракувало між селянами сильно озброєних „лісових“ (часто так називали упістів), яких дівчата, з кольоровими вінками на головах, гостили коло ватри печеною бараболею з салом. Я мав замало часу, щоб почастувати всіх моїми бараболяними пляцками, які називали „партизанський делікатес“. Це була на тонкі частини покраяна бараболя і спечена на гарячій плиті на маслі або смальці з різними заправками, як от часник чи цибуля.

Мені ще залишилось йти 10 кілометрів на південь, на присілок Ігнаші, що над Любачівкою, де багато зібралось народу на це свято, і звітувати провідникові Корнійчукові про висліди моєї розвідки, а також заспівати ще пісень і пуститись в коломийку з гарними дівчатами, які мусіли пильно доглянути свої гуцульські костюми. Матері сиділи обіч і при кожній нагоді висилали своїх дітей задеклямувати вірш, затанцювати гопака або з крісом продемонструвати вояцькі вправи.

Нам принесла стежа з сходу інформацію, що недалеко від села Жапалова комуністичне військо рушило в нашу сторону і є від нас кілька кілометрів. Ми швидко все довели до кінця, і кожна група рушила в своєму напрямку. Наступаючі вороги стріляли запальними кулями, щоб заспокоїти свій страх. Вони вдень нападали на села, щоб від господарів забрати якісь добрі харчі, і ніколи не залишали села, щоб по дорозі не застрілити собі качок і курей.

Український визвольний рух додержувався моральних засад і гуманного ставлення до ворогів. Пересічним членам, може, це не подобалось, але згідно з наказами проводу зловлених ворогів мусіли відпускати на волю. Провід підпілля давав на цю тему пояснення, що ми не вбиваємо людей, а боремось за створення для людей гідного життя. Україньс ке підпілля не мало достатньої військової сили, але його бажання жити демократичним життям і розвитком всіх людських свобід, перевищила всі інші сили.

Бетлегем, Пенсильванія

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

З приводу московської „канонічности"

Аґенція УНІАН подала вістку, що 16 жовтня Верховний Архиєпископ Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ) Святослав (Шевчук) заявив, що очолена ним Церква визнає Українську Православну Церкву Московського Патріярхату (УПЦ МП) єдиною канонічною Православною Церквою в Україні. При тім він ствердив що в Україні „існують й інші православні спільноти, які... відлучилися від цього (Московського) патріярхату".

Напевно, Патріярх Святослав мав на увазі УПЦеркву Київського патріярхату та Українську Автокефальну Православну Церкву, з якими його Церква досі утримувала добрі взаємини...

В теперішній час – в час збройної аґресії Росії проти Україну – робити таку заяву можна лише не застановлюючись над її наслідками. Виправдувати її, – мовляв, ця заява не є політичною, глава УГКЦ не втручається у внутрішні справи українського православ'я, а лише стверджує реальний його стан, – не зменшує міру шкідливости цієї заяви.

Ні для кого не є секретом, що Російська Православна Церква за своїм змістом, а не за формою, є наскрізь політизованою структурою, власне кажучи – частиною державного апарату Росії. Ця Церква досі ні словом не засудила військової аґресії Росії проти України. Українська Православна Церква Московського патріярхату, яка насправді є екзархатом Російської Церкви в Україні, не стала на захист народу, якому повина служити, а знаходить виправдання для російських аґресорів.

Недавно вибраний глава цієї Церкви, Митрополит Онуфрій, найбільший українофоб між промосковських архиєреїв, писав провокативні листи до Президента України, які московська пропаґанда використовує для виправдання аґресії Росії. Священики УПЦ МП відмовляються служити панахиди за воїнів, які згинули в обороні України. На Донеччині і Луганщині монахи та священики УПЦ МП дозволяють в церковних приміщеннях переховувати зброю сепаратистів та „гуманітарну" допомогу Росії...

Коли вірні УПЦ МП побачили, що їхня Церква не захищає інтереси українського народу, а служить інтересам Росії, то деякі парафії УПЦ МП – незважаючи на її „канонічність" – покинули цю Церкву і перейшли до храмів Київського патріярхату.

Щоб зупинити цей перехід парафій, для УПЦ МП нічого іншого не залишилось, як всіми засобами підкреслювати свою „канонічність". Заяву глави УГКЦ про „канонічність" УПЦ МП московське духовенство моментально підхопило для посилення свої "канонічні" арґументації та для збереження цілісности цієї Церкви.

Нефортунне окреслення главою УГКЦ Церкви Київського патріярхату та УАПЦ як „православних спільнот", а не Церков, у взаєминах між нашими Церквами, нічого доброго, крім ускладнень, не принесе. Мабуть, Владика Святослав забув, що кожна автокефальна православна Церква переходила процес „некононичности", поки її автокефалія була визнана іншими Церквами. Якщо Російська Православна Церква могла чекала 140 років на таке визнання, то 20-літнє „неканонічне" існування Православної Церкви Київського патріярхату не є аж таким критичним. В період „неканонічности" єрархія і вірні вважали свою Церкву істинною Церквою, – подібно, як єрархія і вірні Греко-Католицької Церкви вважають Патріярхат цієї Церкви істинним Патріярхатом, без огляду на те, як ці справи оцінюють інші. Вони знають, що визнання і „канонічности" і Патріярхату іншими Церквами неминуче наступить.

Треба сподіватись, що недоречне пониження Верховним Архиєпископом Святославом УПЦеркви Київського патріярхату до статусу „православної спільноти" не матиме неґативого впливу на добрі взаємини між УГКЦ та УПЦ КП, які наладнали були його попередник, Кардинал Любомир Гузар та Патріярх Філарет.

Михайло Герець,
член Волинського
Хрестовоздвиженського Братства,
Ратерфорд, Ню-Джерзі

Молоді розповіли про Голодомор

У листопадові дні у школах і дитячих закладах миргородського краю проведені лекції пам'яті й заходи з вшанування жертв Великого голоду 1932-1933 років, організованого комуністичним режимом московської імперії.

На лекціях були використані спогади очевидців Голодомору, видані та подаровані шкільним бібліотекам книги про Голодомор літературно-видавничої студії „Ганнуся" при миргородській діяспорній бібліотеці ім. Галини Король. Зокрема видано у цієї серії „Тридцять третя сльоза", ораторія на тематичні вірші провідних поетів України „Тридцять третя сльоза України", „Раби", „Проклятий рай".

Ораторію видано з допомогою Фундації ім. Івана Багряного (секретар Олексій Коновал)

Анатолій Сазанський,
Миргород, Полтавська область

Конференція збагатила нас

14 листопада „Свобода" розповіла про Всеукраїнську конференцію учителів шкіл українознавства США, присвячену 60-літтю Шкільної ради у США. Тим часом учасниця конференції Ірина Свитка, вчителька „Рідної школи" з Дітройту, надіслала вміщені на цій сторінці свої враження від цієї події.

11 жовтня, зранку, відбулося навчання вчителів за секціями. Досвідом викладання тих чи інших предметів поділилися як старші, добре знані в Америці і в Україні професори, так і молоді, сповнені ентузіязму і нових цікавих ідей, викладачі. Досвідчені вчителі нашої школи також мали що розповісти своїм колегам з інших штатів.

Зокрема вчителька Віра Курта виступила з лекцією „Виховання україномовної особистости на творах Тараса Шевченка, вивчення його пейзажної лірики на заняттях в початкових клясах". Андрій Перекліта розповів про засади формування національної свідомости та патріотизму учнів. Свій виступ він побудував на прикладах подій Майдану, вшанування жертв Голодомору, подій під Крутами, участі учнів школи у Всеукраїнській акції „Листівка для воїна". Семінари дали можливість кожному з нас почерпнути багато для своєї педагогічної діяльности.

За вагомий внесок у навчання і виховання українських дітей в діяспорі Шкільна рада нагородила вчителів почесними грамотами. З нашої школи цієї відзнаки були удостоєні Христина Юзич (31 рік вчителювання), Ярослав Березовський (29 років), Олена Гриців (24), В. Курта (22), Валентина Бойко (21), Надія Сутар (20), Мирослава Борищук (19), Ольга Новачинська (18), Галина Бловицька (17 років). Ми насправді були дуже горді, що маємо такий досвідчений і професійний вчительський склад. Учителям, які отримали почесні грамоти, в свою чергу, було приємно, що їхня праця була високо оцінена Шкільною радою.

Найцікавішим і найочікуванішим моментом конференції був святковий концерт під час урочистого бенкету, в якому взяли участь учителі та учні шкіл українознавства. Наш педагогічний колектив мав честь розпочати концерт. Своє привітання ми підготували заздалегідь. Вчитель історії та завідувач навчальної частини Євген Бондаренко і Соломія Свитка – асистент другої кляси, розпочали нашу програму деклямацією вірша Василя Симоненка „Грудочка землі". З захопленням сприйняли присутні пісню „Люблю я тебе, Україно" (слова Олексія Новицького, музика Михайла Костецького) у виконанні нашого вчительського ансамблю.

Спеціяльно для конференції вчителька української мови Люба Красій написала вірш, котрий вона сама і продеклямувала:

В цім залі – сивочолі, зовсім юні,
Та всіх єднає нас одна мета:
Щоб „Рідна школа" у далекім краї
Про Україну пам'ять берегла.

На закінчення нашого виступу ми заспівали „Многая літа" усім учасникам та організаторам конференції. Користуючись нагодою, від імені делеґації нашої школи хочу подякувати усім, хто подбав, щоб конференція пройшла на високому рівні і надовго запам'яталася усім її учасникам, зокрема організаційному комітетові на чолі з д-ром Євгеном Федоренком, управі „Рідної школи" Дітройту на чолі з Мартою Джекс, а також нашим спонзорам – кредитовим спілкам „Будучність" та „Самопоміч". Завдяки їм наша поїздка стала дійсністю.

Конференція згуртувала наш вчительський колектив. Подорож до Кергонксону тривала понад 12 годин, але протягом цього часу ми мали можливість милуватися чарівними осінніми краєвидами Огайо, гірськими масивами Пенсильванії та Ню-Йорку, які так схожі на наші рідні Карпати! За цей час ми продеклямували усі знані поезії, гуморески, проспівали усі відомі пісні, краще пізнали один одного. Конференція збагатила нас новими методами навчання, додала впевненості у нашій роботі, ще раз показала, наскільки важливим є наше покликання – бути вчителем „Рідної школи".

Учасники конференції з Дітройту на Союзівці. (Фото: Любов Красій)

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Відбувся конкурс „Іду з дитинства до Тараса"

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Вже декілька років підряд Злучений Український Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК) проводить конкурсну програму в Україні „Іду з дитинства до Тараса". Цього року конкурси відбулися в сімох областях – спершу в школах, потім на районному, а опісля на обласному рівні. Нагородою переможцям конкурсу була дводенна прогулянка до Києва і Канева.

У Черкаській області вперше був проведений конкурс серед дітей в різних номінаціях, зокрема з співу на базі обласного інтернату для глухих дітей. Спів дітей жестами транслювало телебачення.

Чернечу гору 51 переможець відвідав 22 травня. 32 учасники з Сум відвідали Канів 27 вересня. 37 переможців з Запорізького краю відвідали Канів і Київ теж 27 вересня. Львів'яни в складі 32 учасників відвідали ці міста 18 жовтня. Переможці конкурсу з Києва і Київської области в складі 38 осіб теж побували в Каневі. Конкурси відбулися також в Донецькій і Луганській областях, але через стан війни на Донбасі переможці не змогли поїхати до Канева.

Діти написали вірші та філософські роздуми про важливість Т. Шевченка для української нації. 15-річна Тетяна Подоляк з Сум написала:

(Закінчення на стор. 9)

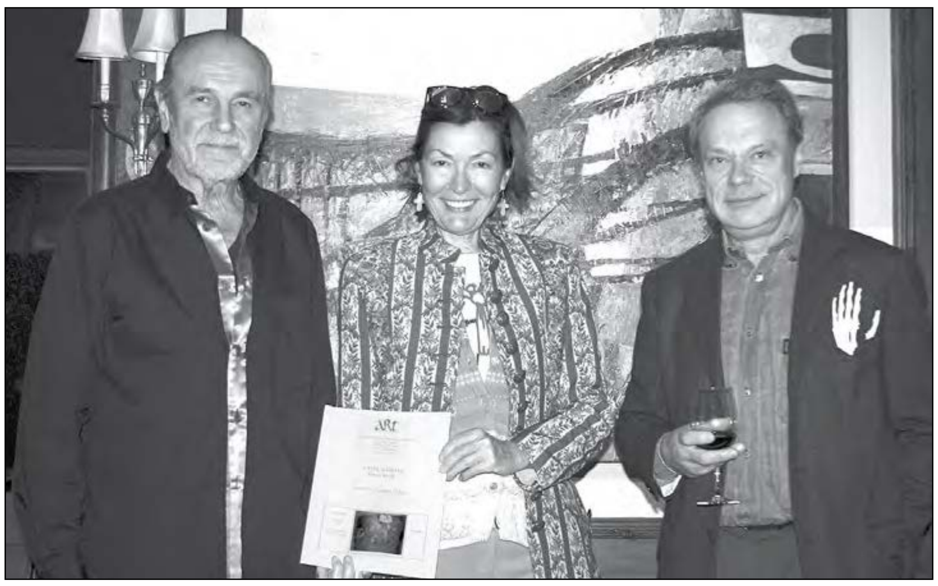

Школярі з Сум на Чернечій горі у Каневі.

Виставка збуджує уяву

Левко Хмельковський

НЮ-ЙОРК. – 31 жовтня в Українському Інституті Америки відкрилася виставка картин Василя Бажая. На вернісаж прийшли шанувальники українського мистецтва, обізнані з його провідними постатями в сучасну пору. Сам мистець не зміг приїхати зі Львова за станом здоров'я.

На вернісажі Василя Бажая (зліва): мистецький директор Українського інституту Америки Володимир Гойдиш, мисткиня з Сербії Слава Раданович, д-р Віктор Грібенко.

Я прийшов першим і мав нагоду тривалий час розглядати незвичні полотна, кожне з яких не мало назви і дозволяло самому придумувати її у залежности від того, які думки породжувала картина. Мені у полотнах бачився прихований образ дівчини, дерева, міста, аж прийшла мисткиня Слава Раданович з Сербії і у спільному спогляданні виставки усе поставила на свої місця: море, пісок, небо...

Знавці пишуть: „Василь Бажай – один з найбільш виразних українських майстрів живописної пластики, клясик у сфері інсталяції. Його полотна – це багатство і краса колориту, різноманітність та змістовність формальних рішень, що зачіпають та активізують людські органи сприйняття, змушують думати. Картини Василя Бажая зберігаються в музеях Львова, Києва, Хмельницького, а також у ґалеріях та приватних колекціях України, Бельгії, США. Художник народився 4 жовтня 1950 року. З 1991 року є членом Львівської спілки художників України, а з 1996 року – членом її правління. З 1998 року очолив секцію концептуального мистецтва Львівської спілки художників. Живе та працює у Львові".

Художник не просто малює, він творить власний дивосвіт мистецького сприйняття життя. Він повністю заглиблений у стихію кольору і форми. Мене дивував його щедрий мазок, що часто-густо був товстим шаром фарби, з якого поставала морська хвиля чи небесна хмара. Але насправді ні хвилі, ні хмари не було, тому що вони народжувалися лише в моїй уяві.

Сам В. Бажай пише: „Для мене не існує життя поза процесом творчости. Але коли я кажу, що для мене головне – не глядачі й не їх сприйняття мене, а сам живопис, мене часто питають, навіщо я в такому разі роблю виставки. Але ж виставка – це теж мистецтво, це гра з простором, з ритмом наповнення й пауз у ньому. Часом я роблю виставки для одного себе в своїй робітні. Коли виставляє-

(Закінчення на стор. 9)

Творчий вечір композитора Ігоря Сипеня

Віра Губіцька

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Творчий авторський вечір „Ти мені потрібна" засновника та керівника гурту „Четверта хвиля" Ігоря Сипеня відбувся 19 жовтня в Українському освітньо-культурному центрі. Досі його знали як музиканта та співака, а на вечорі пізнали талант композитора. У його доробку – 20 творів, покладених на музику.

Авторський вечір швидше нагадував родинне свято, яке приваблювало ніжними мелодіями у виконанні самого автора та гостей. Адже у ґалерії зібралися друзі, близькі та знайомі, а також донечки Оленка та Світлана з родина-

(Закінчення на стор. 16)

Учасники авторського вечора „Ти мені потрібна". (Фото: Ігор Дяк)

Пластове юнацтво змагалося на 52-ій Орликіяді

Ліда Рижій

КЕРГОНКСОН, Ню-Йорк. – 8-9 листопада 14 загонів пластового юнацтва з США та Канади зібралися на Союзівці, щоб взяти участь в інтелектуально-мистецькому змазі „Орликіяда", який щорічно організує пластовий курінь „Орликівці". Уже другий рік в проведенні змагу допомагав курінь „Верховинки".

Цьогорічна тема „Кайдани порвіте: повстання українського народу" розкривала розвиток української національної ідентичности впродовж останніх двох століть, аж до подій Евромайдану та боротьбу українського народу за створення нової держави, незалежної від російського впливу.

Відкриття завершилося хвилиною мовчання в пам'ять трьох пластунів, які загинули під час антитерористичної операції у східній Україні. Після відкриття учасники виконували мистецькі виступи та представляли експонати суддям.

Учасники також змагалися за звання Гетьманича та Гетьманівни, яке надається найвидатнішим юнакові та юначці. Судді оцінювали кандидатів, беручи до уваги їхню активність та провідництво в Пласті і в ширшій українській громаді, здатність спілкуватися з суддями на теми української історії, культури та сучасних подій, оцінювали їхнє ставлення та поведінку стосовно ідеалів Пласту.

Учасники інтелектуально-мистецького змагу „Орликіяда" на Союзівці. (Фото: Наталя Галатин)

Андрій Стасюк з Нюарку, Ню-Джерзі, був іменований Гетьманичем, Дорота Андрусяк з Монреалю, Канада, стала Гетьманівною. Вони відразу перебрали почесні ролі у закритті змагу.

Переможцями інтелектуального змагу стали юначки з Пасейку, Ню-Джерзі, перше місце в мистецьких виступах було надане юнакам та юначкам з Чикаґо, перше місце за експонати посіли юначки з Торонто.

Напруження у залі зростало під час оголошення загальних результатів Орликіяди. Загін юначок з Торонто посів п'яте місце, загін юначок з Нюарку – четверте, загін юнаків та юначок з Чикаґо – третє, загін юнаків з Нюарку – друге, а переможцем Орликіяди став загін юначок з Пасейку.

Провід Орликіяди запросив учасників повернутися наступного року, щоб вшанувати композитора Володимира Івасюка і його вплив на розвиток сучасної української музики.

Відбувся конкурс...

(Закінчення зі стор. 8)

Ми рушили в Черкащину, край славний,
Через Дніпро, ліси, поля
Гостинно з хлібом, сіллю нас стрічала
Богданова й Тарасова земля

В таку тяжку для України пору
Дививсь Шевченко на той бік Дніпра.
Ми піднялися на Чернечу гору,
Де Кобзарева думка пролягла

Проходим далі, бачимо хатину
Серед дерев, кущів, зелених трав.
В саду Ядловський посадив калину,
Тарасів спокій він охороняв.

Поринули в мистецтва світ чарівний
Насолодились видами Дніпра
Від всього серця дякуєм ЗУАДКу
За подорож до краю Кобзаря.

На пам'ять про квітучу Україну
Дарую вам червоную калину.

І вона намалювала калину.

Переконливо звучать слова вірша Єлизавети Артюшенко:

Не заросте Тарасова могила,
Що торувала протягом віків
Нога дорослого, мала нога дитини,
Там „Заповіт" гримить з Дніпра-ріки.

Тарасе! Повстали, й кайдани
Продовжуємо рвати день за днем.
І обіцяєм – буде син і мати
Не згинем, не складемо зброї, не впадем!

Листи дітей засвідчують велику вдячність жертводавцям проєкту за поїздку-прощу до святого для кожного українця місця.

У 2015 році ЗУАДК знову продовжуватиме цю програму. Ми закликаємо стати спонзорами конкурсу у вашій родинній або іншій області. Сума такого спонзорства – 2,000 дол. Ласкаво просимо зголошувати своє спонзорство до канцелярії ЗУАДК на адресу: UUARC, 1206 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19111. Тел.: 215-728-1630.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет

„Хвильки" провели курінну раду

Люба Китаста

СЛОТСБУРҐ, Ню-Йорк. – Пластовий сеньйорський курінь „Чорноморські хвилі", вітаючи осінь цього року, провів 11-ту курінну раду 20-21 вересня на мальовничій оселі Сестер-служебниць „Вілла св. Марії".

Під час нарад „Хвильки" звітували про виховну працю, успішно виконану членами куреня в окремих осередках, обговорювали плян дальшої виховної праці, тобто дальше плекання пластових ідеалів та звичаїв і традицій морського пластування. Очолила новообрану команду Зірка Клюфас-Курінна.

Пізно увечорі, під час неформальної товариської зустрічі, всі мали нагоду розповідати про свої недавні переживання і пригоди, а на кінець створили спонтанний хор („на три голоси"), де всі співали улюблені пластові, українські народні та сучасні пісні й усі знали слова!

Пластовий сеньйорський курінь „Чорноморські хвилі". (Фото: Люба Лабунька)

Виставка збуджує уяву..

(Закінчення зі стор. 8)

те той багаж, той матерiял, з яким працює-те, для самого себе – це цикл, що ніколи не припиняється. Він не припиняється, навіть коли спите. Це той фанатичний аскетизм, без якого не може існувати мистецтво".

Художник за порівняно короткий час також став провідником у сфері інсталяції об'єктів. 12 років тому він показав людям проєкт „Лабіринт" спершу у Палаці мистецтв, а потім у Центрі сучасного мистецтва Сороса в Києві.

4 жовтня 2010 року митцю виповнилося 60 років і він запропонував проєкт „Сковорода". Художник використав знакові одиниці слів, виписав їх на папері і ввів у структуру експозиції, не зупиняючись на кожному слові зокрема. „Коли дух у людини веселий, думки спокійні, серце мирне, то все є світлим, щасливим і блаженним", – ці слова Г. Сковороди заговорили у творах В. Бажая.

До критичних зауважень про абстрактність полотен сам він має філософське трактування: „Є мистецтво, яке можна пояснити від початку до кінця словами. Моє ж – чисто інтуїтивне, я навіть не завжди контролюю себе в процесі роботи. Іноді один-єдиний мазок може бути несамовито об'ємним і бути потужним об'єктом".

Як уже сказано, В. Бажай був засновником течії концептуального мистецтва. Концептуальне мистецтво перейшло від матеріяльного втілення тем до створення концептів — загальних уявлень, до залучення глядача в „гру ідей". Саме таке сприйняття дарувала виставка в Українському Інституті Америки, яка діяла до 12 листопада.

У Клівленді відбувся благодійний бенкет

Василь Романчук

КЛІВЛЕНД. – 8 листопада відбувся благодійний бенкет на підтримку Українського Католицького Університету (УКУ) у святково прекрашеній просторій залі „La Centre", яка ледь умістила численних прихильників, спонзорів і меценатів цієї науково-освітньої установи.

Почесними членами комітету були конґресвумен Марсі Каптур, посадник Парми Тімоті Де Гітер, ректор УКУ о. д-р Бодан Прах, проф. Тімоті Снайдер, проректор з розвитку та комунікацій УКУ Наталя Климовська, активістка Евромайдану, Народна артистка України Руслана Лижичко, Єпископ Пармської єпархії св. Йосафата Богдан Данило, Владики Іван Бура та Роберт Москаль, голова Українських Злучених Організацій Огайо Марта Ліщинецька-Келеґер, активістка Евромайдану, „Міс Україна-2013" Анна Заячківська.

Присутні ознайомилися з виставкою картин, рідкісних книг та інших мистецьких речей, які передали з приватних колекцій для льотерії члени оргкомітету та клівлендські друзі УКУ.

Ведучі бенкету відомий в США телеведучий і прихильник української громади Дік Рас, Михайло Фединський і Христина Скабик, представляючи почесних гостей, оголосили про присутність у залі учасників Евромайдану та війни на сході України Володимира Мовчана, Олександра Нечипорука та Сергія Бабського, які перебувають у Клівленді на лікуванні. Героїв з України присутні стоячи вітали оваціями.

Благословляючи благодійну акцію, Владика І. Бура говорив про важливу ролю УКУ у вихованні молоді, яка бере активну участь у відроджені України та в боротьбі за її утвердження. Молитву „Отче наш" заспівала з підтримкою присутніх відома виконавиця авторських пісень, художник-іконописець А. Заячківська.

У той час на великому екрані бігли кадри відеофільму про УКУ та студентів, які виявили себе відважними борцями за волю України в часі Революції гідности.

У своєму слові Патріярх Української Греко-Католицької Церкви, Верховний канцлер УКУ Святослав, зокрема, зазначив: „УКУ є великим даром для нашої церкви і народу. Це місце, в якому кожна людина вчиться робити світ кращим, змінювати свою країну, приносити мир і радість. В час страшних випробувань ця невелика спільнота вистояла і стала інструментом змін в українському суспільстві. УКУ виховує мирян, що йдуть в аванґарді змін, які так потрібні Україні".

Почесний комітет благодійної акції. (Фото: Василь Романчук)

У відеозверненні президент УКУ Владика Борис Ґудзяк, підкреслив: „Евромайдан у Києві дав дивовижне свідчення того, що УКУ потрібен Україні, а війна на сході довела, що він потрібен і Европі. Тому прошу вас, якщо маєте можливість, підтримайте цей університет, який виховує нове покоління для нової України".

Мав прибути на цю зустріч міський голова Львова Андрій Садовий, який щомісяця відраховує на університет 10 відс. з своєї платні, але складна ситуація в Україні завадила цій візиті. У відеозверненні він запевнив, що при першій же нагоді відвідає Клівленд і Парму, яка є побратимом Львова.

Виступаючи перед присутніми, ректор УКУ о. д-р Богдан Прах сказав: „Дякую кожному з присутніх за постійну підтримку УКУ. Радію з того, що ви розумієте, яке велике значення має якісна освіта і християнське виховання в сучасному світі. Цього року УКУ виходить з особливою пропозицією до громади і запрошує всіх приєднатися до унікального, як для української освіти, проєкту – будівництва сучасного університетського містечка. Ваша пожертва творить великі зміни вже сьогодні і є інвестицією у наших дітей та онуків".

Про феномен України в світовому співтоваристві говорив на імпрезі відомий фахівець з історії Центральної і Східньої Европи, автор книг „Червоний князь", „Криваві землі: Европа між Гітлером і Сталіним", а також ряду статтей про Революцію гідности в Києві проф. Т. Снайдер.

Переповнена заля притихла, коли на екрані з'явився портрет молодого викладача УКУ Богдана Сольчаника, котрий загинув на Евромайдані у Києві. В його пам'ять родина Антоновичів заснувала фонд у 25 тис. дол., а мешканець Парми Євген Бачинський в ім'я цього героя „Небесної сотні" пожертвував УКУ 1,000 дол. Михайло Кучма з Підгаєччини Тернопільської области в пам'ять своїх батьків створив фонд в 10 тис. дол. для студентів факультету теології УКУ. Сума щедрих датків на підтримку УКУ перевищила 170 тис. дол.

Овацією зустріли присутні улюбленицю України, переможницю пісенного конкурсу „Евробачення-2004", а також звання „Найхоробріша жінка планети", активістку Революції гідности, Народну артистку України Р. Лижичко. Вона розмовляла з старійшиною української громади Огайо Василем Ліщинецьким та його донею Мартою, яка очолює УЗО, внуком Шеймисом, який кілька років студіював в УКУ, з родиною Крислатих та багатьма іншими учасниками благодійної акції.

Коли Руслана заспівала перші рядки гимну України, всі встали і разом підхопили її спів.

Спільну завершальну молитву провів Владика Б. Данило.

Завершальним акордом вечора стало багатоголосе виконання духовного гимну „Боже, Великий, Єдиний" з солісткою Русланою.

УКУ – це гордість усього українства

Микола Галів

НЮ-ЙОРК. – Тому що Український Католицький Університет у Львові все більше асоціюється в українському світі як один з незамінних чинників духовного, а отже й усякого іншого оздоровлення в Українській державі і суспільстві в цілому, то не дивно, що ця наукова і виховна інституція має таку величезну підтримку і в Україні, й ще більшу і плiднішу – в силу різних причин – з боку світового українства, зокрема – з боку нашої громади у США.

Ця активна підтримка, моральна і фінансова, вже має дуже багато яскравих свідчень.

Одне з них – цьогорічний успішний „Gala Luncheon", що відбувся 2 листопада в Рузвельт-готелі заходами Комітету приятелів УКУ метрополії Ню-Йорку у співпраці з Українською Католицькою Освітньою Фундацією в Чикаґо. Але треба відразу згадати, що цей успіх не був би можливий без досвіду попередніх десяти літ, протягом яких реґулярно відбувалися святкові благодійні обіди, під час яких українські католики і українські православні сиділи за одним столом як одна велика родина, тісно пов'язана з Українським Католицьким Університетом у Львові.

Цьогорічний благодійний обід в певному сенсі відрізнявся від попередніх. І не лише тим, що відбувався у розкішному готелевому приміщенні. Впадало у вічі, що домінувала на ньому молодша віком ґенерація, знаменито представлена засновником УКУ, його першим ректором, а нині – почесним президентом, Екзархом Української Греко-Католицької Єпархії в Парижі Борисом Ґудзяком та багатьма його ровесниками і ще молодшим товариством.

Жертводавці нюйоркської події Володимира і Стефан Сливоцькі (в центрі) з Владикою Борисом Ґудзяком і Христиною Балко Сливоцькою. (Фото: Rom.ko RVK)

Як і кожного разу, учасниками обіду були не тільки нюйоркці, але й гості з Ровд Айленду, Бостону, Гартфорду, Філядельфії, Ню-Джерзі і Конектикату. Але, як ніколи раніше, за круглими столами, крім представників нашої діяспори, сиділо близько 50 осіб з України – група підприємців зі Львова, очолена міським головою Андрієм Садовим.

Отже, було дуже багато підстав, щоб під час обіду панувала особливо тепла, приємна, особливо дружня атмосфера. Ідея щедрої допомоги університетові витала в пові-

(Закінчення на стор. 11)

УКУ – це гордість...

(Закінчення зі стор. 10)

трі. Й коли Владика Борис повідомив, що на подібній імпрезі в Торонто родинна Фундація Джеймса Темертея пожертвувала на УКУ 5 млн. дол., авдиторія відгукнулась бурею оплесків.

Втім, у списку щедрих вже довга низка прізвищ – родини Клюфасів, Сливоцьких, Чабанів та багато інших, в тому числі й анонімних.

Вислідом є бурхливий розвиток львівського містечка УКУ – центру християнської думки і дії на сході Европи.

Владика Борис повідомив, що цьогорічна збіркова акція є завершальною для університетського містечка. Дотепер зібрано 70 відс. з запляноваго бюджету 65.5 млн. дол. і залишилось зібрати 30 відс. дол. Перелік найбільших жертводавців очолює Святіший Отець Бенедикт. Він віддав на розвиток УКУ 100 тис. евро, подарованих йому на день його народження

Цьогорічні збірки в Торонто і Ню-Йорку принесли для УКУ понад 6.5 млн. дол. Це, за Божим благословенням, переконливий початок запляннованої акції.

Тепер коротенько – про саму імпрезу. Відкривши програму, голова Комітету приятелів УКУ метрополії Ню-Йорку Андрій Ленцик, привітав учасників акції і попросив Александру Завадівську й Ореста Темницького вести її. Владика Василь Лостен виголосив коротке вітальне слово, проказав молитву і поблагословив Божі дари.

Страви на столи подавала активна учасниця Евромайдану, „Міс Україна-2013“, мисткиня-іконописець Анна Заячківська. У своєму скромному виступі вона підкреслила вагоме значення УКУ для утвердження нової України.

Відтак присутні мали можливість переглянути короткий, але промовистий документальний фільм про життя УКУ.

Тепло прийняла зібрана авдиторія виступ української співачки і громадської активістки Руслани Лижичко, що була душею Евромайдану. У своєму емоційному слові вона слушно назвала Український Католицький Університет, „джерелом духовної сили“.

Гості „Gala Luncheon“, що відбувся 2 листопада в Рузвельт-готелі. (Фото: Rom.ko RVK)

Міського голову Львова Андрія Садового представив автор цих рядків – як унікальну особистість, успішного господаря великого міста, який віднедавна з’явився на загальноукраїнському політичному горизонті як керівник нової партії „Самопоміч“, котра в жовтневих парляментських виборах зайняла третє місце.

Виступ А. Садового був короткий, але глибоко змістовний. Він ствердив, що в Україні триває війна, і щоб її виграти, треба протиставитися ворогові не тільки збройно, але й інтелектуально. Ось чому учасниками Евромайдану були і професори, і студенти УКУ, які формували напрям розумної, мирної боротьби за нову Україну.

Закликавши підтримувати УКУ, А. Садовий сказав, що робить це й сам, віддаючи на університет щомісяця 10 відс. своєї платні.

Колишній директор Української Католицької Освітньої Фундації і великий подвижник УКУ, провідний член Східньої Маронітської Церкви Джон Курі англійською мовою ґрунтовно представив особу і діяльність засновника УКУ Владику Бориса Ґудзяка.

Слово самого Владики Бориса було, певна річ, апогеєм імпрези. Зокрема він сказав: „ Ми починали з вірою, коли ще багато хто сумнівався. Сьогодні наш університет – престижний науковий центр у Східній Европі, приклад для інших університетів. Ми стукали до людей доброї волі, українців і неукраїнців, і нам простягнули щедру руку. І так з Божими молитвами і вашими щедрими пожертвами росте і розвивається у Львові УКУ“.

Тож коли директор Української Католицької Освітньої Фундації Олександер Кузьма проголосив імена жертводавців на потреби УКУ, присутні знову відповіли на це бурхливими оплесками.

Програму святкового обіду завершено молитовною піснею „Боже Великий, Єдиний“, яку заінтонувала і заспівала Руслана.

НОВИНИ НАУКИ

Що переживає нині українське православ'я?

Сергій Панько

НЮ-ЙОРК. – 18 жовтня у Науковому Товаристві ім. Шевченка виступив історик, професор Корнельського університету д-р Зенон Василів – з лекцією на тему: „Сучасний стан Української Православної Церкви в Україні".

Доповідач, автор багатьох історичних праць про українське православ'я, спершу згадав про обставини, за яких у США – після здобуття Україною незалежности – посилило зацікавлення до українського православ'я, в тому числі й до історії Української Автокефальної Православної Церкви (УАПЦ). За словами З. Василева, таке зацікавлення є однією з ознак уваги американської політичної думки до появи та розвитку в Україні громадянського суспільства.

Далі доповідач нагадав окремі події в Україні 1990-1995-их років, подав факти про діяльність у Києві Патріярха УАПЦ Мстислава і про створення єдиної Української Православної Церкви Київського патріярхату, предстоятелем якої після кончини Мстислава у 1993 році став Патріярх Володимир (Романюк). Усі пам'ятають драматичні обставини похорону цього патріота України біля стін Софійського собору у Києві в 1995 році.

Історик Зенон Василів під час виступу в НТШ у Нью-Йорку. (Фото: Василь Лопух)

Після Патріярха Володимира роля предстоятеля УПЦ КП того ж таки року перейшла до нині діючого Патріярха Київського і всієї Руси-України Філарета.

Найбільшою проблемою для православних Церков є питання про канонічність, і то як для кліриків, духовенства, так і для мирян, – ствердив доповідач, – адже єрархи УПЦ Московського патріярхату всім і завжди розповідають, що саме ця Церква є канонічна. Вже віддавна, проте, існували українські православні Церкви, які належали до Вселенського, Царгородського патріярхату, зокрема і численні українські православні храми у діяспорі, і в цей спосіб міжнародне православ'я признавало факт існування окремого українського православ'я. Різні форми автокефального православ'я мали велике значення для зміцнення самосвідомости українського народу, який і в своєму віровизнанні прагнув звільнитися від зверхности Москви.

У подальшій частині доповіді З. Василів розповів про послідовні зусилля української влади та Патріярха Філарета, спрямовані на схвалення Вселенським Патріярхом Константинопольським ідеї канонізації УПЦ Київського патріярхату. Адже і дотепер, коли єрархи світових православних Церков сходиться на свої наради, то Українська Православна Церква там не представлена, – зазначив доповідач, – і далі приділив увагу окремим позитивним сторонам діяльности донедавнього Митрополита УПЦ МП Володимира (Сабодана), зокрема і в ставленні до діяльности УГКЦ.

Це має велике значення, адже, за словами З Василева, УПЦ МП має в Україні 12 тис. парафій, що є вчетверо більше за кількість парафій УПЦ КП. І відверто ворожою супроти України є політика, яку проводить нинішній Патріярх РПЦ Кирило: на відміну від свого попередника Алексія, він в останньому часі досить регулярно відвідував Київ і далі усіма праведними і неправедними зусиллями насаджує імперську ідею „Русского міра".

У Росії питання віровизнання здавна належать радше до ідеоло-

(Закінчення на стор. 13)

Цінність сакральної спадщини в Канаді

ВІНІПЕҐ. – Влітку цього року у Конференц-центрі св. Бенедикта відбулося засідання науково-практичної лябораторії, проведення якої стало можливим завдяки фінансовій підтримці з боку Фундації Кілама (Альбертський університет). Мета лябораторії полягала у визначенні того, яким чином учасники проєкту „Сакральна спадщина" – науковці Альбертського та Кейп Бретон університетів можуть співпрацювати з Українською Греко-Католицькою та Українською Православною Церквами в Канаді з тим, щоб адміністрація цих Церков мала можливість користатися з результатів наукових досліджень.

Під час роботи науково-практичної лябораторії проєкт „Сакральна спадщина" було представлено його учасниками, Наталею Кононенко, Марсією Осташевською та Францес Свиріпою.

Ще один учасник, Іван-Павло Химка, не зміг взяти участь у цьому заході.

Роман Єренюк ознайомив учасників з результатими збирання та упорядкування інформації, що відбувається в Університеті Манітоби. Виступ Р. Єренюка було продовжено Робертом Климашем, колишнім співробітником Музею Цивілізації.

На конференції (сидять зліва): Наталя Кононенко, о. Роман Божик, Митрополит Лоренс Гуцуляк та Софія Качор; стоять зліва: Стерлінґ Демчинський, Леонард Кравчук, Роман Єренюк, Ґлорія Романюк, о. Ігор Охримчук, Марсія Осташевська, Францес Свиріпа, о. Марк Ґнутель, Дональд Макні, Роберт Климаш.

Промови від імені Української Греко-Католицької Церкви виголосили Митрополит Лоренс Гуцуляк, Ґлорія Романюк (Архиєпископський архів) та о. Марк Ґнутель.

Від імені Української Православної Церкви виступили члени Комітету з питань позаміського церковного життя Стерлінґ Демчинський та о. Ігор Охримчук, і о. Роман Божик (декан Колеґії св. Андрія). До представників УПЦК приєдналися Софія Качор („Оседерок") та члени громади Леонард Кравчук і Дональд Макні.

Митрополит Юрій Каліщук через стан здоров'я не зміг взяти участь у праці лябораторії.

Під час обговорення головну увагу було приділено демографічним змінам. Через міґрацію населення до міст та падіння кількости населення у сільських громадах церкви змушені зачиняти свої двері. Отже, найбільш нагальним питанням є випрацювання рекомендацій громадам, які можуть втратити свої церкви. Закриття церкви порушує питання щодо її будівлі та речей, адже храм, ікони, хрести, чаші, ризи та інші церковні речі та релігійні атрибути вимагають шанобливого до себе ставлення.

У зв'язку з тим, що не всі будівлі та речі можуть бути збережені, існує

(Закінчення на стор. 13)

Український вимір Першої світової війни

ЛЬВІВ. – 12-14 вересня відбулася, за сприяння українознавчої Програми Петра Яцика Канадського Інституту Українських Студій відбулася міжнародна конференція „Перша світова війна: український вимір". До її організації також долучилися Інститут історичних досліджень (Львівський Національний університет ім. Івана Франка) та Факультет гуманітарних дисциплін (Український Католицький Університет, Львів).

У конференції взяли участь науковці з Австрії, Канади, Німеччини, Ізраїлю та США. Однак, більшість дослідників, що взяли участь у цьому заході, представляла саме українську історичну науку. Деякі з українських учасників конференції виконували свій громадянський обов'язок, захищаючи єдність своєї Батьківщини на сході України.

Конференцію відкрив проф. Марк фон Гаґен — знаний дослідник проблематики Першої світової війни в Східній Европі, який прочитав лекцію на тему „Забута війна, забутий мир та творення сучасної України".

Протягом роботи наукових секцій конференції учасники розглянули різні аспекти „українського питання" за часів першого світового конфлікту минулого століття, зокрема зміни внаслідок війни, що спіткали різні традиційні національні та соціяльні спільноти (наприклад, українське селянство та евреїв Східньої Европи), утворення нових спільнот під час конфлікту (за рахунок біженців та військовополонених), та віддзеркалення впливу Першої світової війни у фолкльорі та історичній пам'яті.

Наприкінці роботи конференції відбувся круглий стіл на тему „Як саме треба підходити до написання історії Першої світової війни?".

Серед подальших плянів організаторів конференції є видання текстів окремих доповідей та презентацій, зроблених під час засідання круглого столу, на шпальтах рецензованого міжнародного наукового журналу „Україна модерна".

Організатори конференції висловили щиру подяку Австрійському бюрі з наукового співробітництва та Посольству США в Україні за підтримку цього заходу.

КІУС

Українське кіно – на шляху розвитку

НЮ-ЙОРК. – 4 жовтня у будинку Наукового Товариства ім. Шевченка відбулася лекція київського кінокритика та культурного оглядача всеукраїнської газети „День" Дмитра Десятерика на тему „Лінія розламу: українське кіно до і після Майдану".

У вступному слові модератор програми Василь Махно коротко схарактеризував зміст та напрям досліджень гостя, його останніх публікацій в українських та зарубіжних книговиданнях, одночасно наголосивши, що як дві попередні програми в НТШ-А, так і пропонована при цій нагоді доповідь і дискусія тісно пов'язані з подіями останнього року в Україні, мають на меті всебічне їх висвітлення в середовищі української громади Ню-Йорку.

Українська кінопродукція поволі одужує після того „коматозного" стану, в якому вона перебувала в попередні десятиліття і особливо в кризові 1990-ті роки. В умовах економічного занепаду доходило до того, що один повнометражний український фільм з'являвся лише раз на три роки, – зазначив на початку своєї лекції Д. Десятерик і подав кількісні показники поліпшення у галузі кіномистецтва в останньому п'ятирічччі. Серед кількох беззаперечних авторитетів на особливу згадку заслуговує творчість кінорежисера Кіри Муратової. Доповідач нагадав про низку її успішних кінотворів.

З останніх досягнень доповідач виокремив стрічку Марини Вроди „Крос": цей твір отримав у своїй номінації золоту пальмову гілку на останньому кінофестивалі в Каннах. На відміну від успішного авторського кіна, помітно гірше, за словами Д. Десятерика, в усі ці роки стояли справи з жанровими фільмами. Вони підмінювалися так званими „трілерами", серед яких варті згадки кінострічки „Штольня", „Тіні незабутих предків" Любомира Левицького. Щоправда, фільмів на традиційно популярну історичну тематику також не бракувало: визнання глядача здобула, наприклад, кінострічка Михайла Іллєнка „Той, хто пройшов крізь вогонь", яка, за на погляд Д. Десятерика, зібрала „пристойну касу".

Дмитро Десятерик під час висупу в Науковому Товаристві ім. Шевченка в Ню-Йорку. (Фото: Василь Лопух)

Далі доповідач зупинився і на українській кінодокументалістиці, детально розповів про особливості кінопроєкту „Вавилон'13", зокрема вказав на самовіддане документування кінооператорами боїв під час „Революції гідности" на Майдані, цьогорічних військових дій на південному сході України, згадав яскраві зразки кінопродукції таких режисерів, як Сергій Буковський, брати Максим і Валентин Васяновичі, Юрій Рачинський, Мирослав Слабошпицький.

Сенсацію у світі кіномистецтва зробили й такі ігрові фільми М. Слабошпицького, як „Ядерні відходи" і, особливо, „Плем'я", складовою частиною якого є гра німих акторів у супроводі жестової мови. У заключній частині доповіді окрему увагу було приділено обставинам творчої біографії добре відомого глядачам режисера Сергія Лозниці, який за багатьма показниками презентує себе як мистця саме української кіноіндустрії. Розглядалися його фільми „Щастя моє", „Блокада" та створений ним у співпраці з оператором Сергієм Стеценком кінотвір „Майдан". „Це той випадок, коли рухом камери фіксується рух історії, простежується утворення – через біль, насильство і вогонь – відповідальної політичної нації", – зазначив доповідач.

На завершення Д. Десятерик висловив переконання, що в українському кіномистецтві на підході нова хвиля яскравих творчих особистостей, які за сприятливих обставин цілком спроможні достойно конкурувати у боротьбі за премію „Оскара" – найвищу нагороду у світовому кіномистецтві.

НТШ-А

Україна посіла...

(Закінчення зі стор. 1)

ку праведників.

До 2,472 імен українських рятувальників додалося ще два: К. і П. Дурняків, які в 1942 році, коли німці окупували Львів і почали масово знищувати євреїв, врятували шестимісячну Ганну Вінтер. К. Дурняк якраз народила власну дочку, і обох записали як сестер-близнюків. Після війни рідні знайшли Ганну, тепер вона живе у Відні. А подружжю, уже посмертно, присвоїли високе звання. Одержати нагороду, запалити в „Шатрі пам'яті" вогонь за 6 млн. страчених євреїв та помолитися в православних храмах Ізраїлю приїхала донька подружжя Христина Дурняк, вчителька, яка має дітей і внуків. Вона вражена пам'яттю ізраїльського народу, який так бережно ставиться до своєї історії, теплом та увагою, якою її оточили в єврейській країні.

У церемонії, яка відбулася в „Шатрі пам'яті" і головній синагозі комплексу, взяли участь представники Посольства України в Ізраїлі, співробітники інституту, громадські діячі, журналісти, солдати армії оборони Ізраїлю. У „Шатрі пам'яті" гостя разом з керівником військової місії України полковником Олександром Рудником запалила смолоскип, а в синагозі, де відбулася сама церемонія вручення нагороди, Х. Дурняк розповіла історію своїх батьків і врятування життя Г. Вінтер.

Церемонія відбулася в теплій обстановці, однак, коли стало відомо, що захід відбудеться мовою іврит та польською, у багатьох учасників виникло запитання: „Чому?" Співробітники „Яд-ва-Шем" пояснили, що така у них традиція. Х. Дурняк повідомила, що їй у листі було запропоновано дві мови: російську і польську. Вона відповіла, що про російську не могло бути й мови і вибрала польську. Однак, коли взяла в руки мікрофон, заговорила українською: „Мої батьки – українці, я українка, і мова наша – українська". Усю промову вона виголосила рідною українською мовою. І її розуміли.

Тепер за числом українців, які рятували євреїв у роки Другої світової війни, Україна посідає четверте місце після Польщі, Франції та Голяндії.

Що переживає...

(Закінчення зі стор. 12)

гії, а не теології, – наголосив З. Василів і ствердив, що як для вірних, так і для більшости українського православного духовенства ідея „Русского міра" є неприйнятною.

„А як нещодавно помер Митрополит Володимир, – вів далі доповідач, – то була велика паніка, хто перебере владу. Іларіон її не взяв, тож на Митрополита УПЦ МП обрали Онуфрія, льояльного до Москви церковного діяча". Проте цей діяч не може не рахуватися з тим, що в середовищі українського православного духовенства дедалі більш значущим є голос молодшого покоління кліриків. На цьому місці З. Василів розповів про перебіг релігійного симпозіюму „Ukrainian Orthodoxy in the Global Family of Orthodox Churches: Past, Present and Future", який відбувся в Торонто 8-10 травня цього року. Серед учасників симпозіюму був і православний архимандрит УПЦ МП Віктор Бедь з Закарпаття, який послідовно агітує за єдину помісну Українську Церкву і вже не раз служив панахиди за героями УПА.

Показовим є те, як реаґувала Церква на трагічні події на Майдані під час Революції гідности. Більшість священнослужителів підтримала учасників масових протестів проти зловживань влади, хоча були й такі, як от Архиєпископ Києво-Печерської Лаври Павло, що благословили беркутівців „рятувати Януковича"; не краще становище в православних єпархіях на сході в Україні, особливо на Донбасі.

„Загалом складна ситуація в громадянському суспільстві зумовлює і складну ситуацію в Церкві, – констатував доповідач. – Для більшости вірних ключовим залишається питання канонічности, і тут велика надія на Вселенського Патріярха Вартоломія. Якщо він нарешті вирішить на користь визнання єдиної помісної Української Православної Церкви з патріярхом на чолі, то до Київського патріярхату увійде абсолютна більшість українських православних парафій УПЦ МП. Думаймо, отже, радше про ще один Єрусалим, а не про якийсь там третій Рим, „Русскій мір" та іже з ними", – до такого висновку підвів слухачів на завершення доповідач. Після закінчення лекції З. Василів відповідав на численні запитання та коментував дискусійні виступи присутніх.

Цінність сакральної...

(Закінчення зі стор. 12)

потреба випрацювати процедури, якими керуватимуться ті, хто займається питаннями закриття храмів. Саме тому під час роботи лябораторії було обговорено різні варіянти збереження сакральної спадщини, які, в свою чергу, базувалися на матеріялах, зібраних під час роботи проекту „Сакральна спадщина".

Серед пропозицій, зроблених учасниками науково-практичної лябораторії, слід відзначити ідею створення консорціюму організацій, що займаються збереженням спадщини, до якого, крім вже згаданих установ, приєднаються інші науковці, зокрема Наталя Ханенко-Фрізен та її колеги з Саскачеванського університету. Завдання консорціюму полягатиме у продовженні польових досліджень та збереженні документації. Його співробітники організують низку невеликих науково-практичних заходів у маленьких містах, під час яких представники цих громад отримають знання та навички, необхідні для збереження документів і культових споруд у своїй місцевості.

Також, співробітниками консорціюму буде проведено роботу з розширення та систематизації бази даних, що міститиму фотографії та звукові файли, і які будуть доступними науковцям, церковній адміністрації і всім зацікавленим особам. Буде також розроблено процедури, згідно з якими буде визначатися, які церкви підлягатимуть закриттю і коли саме. Разом з тим будуть випрацювані та встановлені певні критерії, за якими визначатимуться унікальність та репрезентативність окремих церковних і релігійних атрибутів. На підставі цих критеріїв визначатимуться об'єкти, що підлягатимуть збереженню.

Ще одним завданням консорціюму буде випрацювання усталеної термінології для полегшення завдання пошуку інформації через інтернет. До цієї роботи плянується залучити представників уряду та адміністрації, які відповідають за збереження культурної спадщини.

Оскільки збереження багатої сакральної спадщини українців Канади є надзвичайно важливим, працівники консорціюму працюють над створенням виставки, над книжкою та статтями з данної тематики. Виставку буде відкрито у вініпезькому „Осередку" з нагоди 150-ліття конфедерації Канади та 125-ої річниці іміґрації українців до Канади. Крім Вініпеґу цю виставку побачать мешканці Едмонтону, Саскатуну та Торонто. Від видавництва Канадського інституту українських студій вже надійшов запит щодо видання книжки, написаної на підставі матеріялів, зібраних під час роботи проекту „Сакральна спадщина". Написання цієї книжки становитиме одну з найважливіших цілей проєкту.

КІУС

У СВІТІ ВШАНУВАЛИ ПАМ’ЯТЬ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ-ГЕНОЦИДУ

До „Свободи“ надійшли численні повідомлення про вшанування пам’яті жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні. Частину з них вміщено нижче.

ЗАПОРІЖЖЯ

Олександер Ткаченко

22 листопада обласне об’єднання Всеукраїнського товариства „Просвіта“ ім. Тараса Шевченка разом з іншими громадськими організаціями та партіями провело урочисту ходу з нагоди вшанування пам’яті жертв голодоморів та політичних репресій в Україні.

Традиційно уже 23-ий раз з часу проголошення Незалежности України хода пройшла по центральному проспекту міста до пам’ятного знака „Жертвам політичних репресій“, біля нього відбулися Панахида та віче під гаслом: „Ми пам’ятаємо, щоб не повторилося у майбутньому“.

У виступах були порушені питання війни з московським окупантом та демонтування пам’ятників Володимирові Ленінові та Феліксові Дзержинському.

Хода в Запоріжжі на вшанування пам’яті жертв голодоморів та політичних репресій.

ОТАВА

19 листопада Конґрес Українців Канади (КУК) у співпраці з Канадсько-Українською парляментською групою дружби та Посольством України в Канаді провів урочисте відзначення на Парляментському пагорбі 81-ої річниці Голодомору в Україні 1932-1933 років.

Церемонію відкрив ведучий Джеймс Безан – депутат, парляментський секретар міністра національної оборони, чиї щирі та гідні висловлювання залишили сумні, але незабутні повідомлення в серцях всіх присутніх. Ректор Української католицької семінарії св. Духа о. Майкл разом з о. Ігорем Охрімчуком з Українського православного собору Успіння Пресвятої Богородиці в Отаві очолили молитву, а також спів „Вічная пам’ять“.

Серед запрошених промовців були Ендрю Шір – речник Палати громад, Джейсон Кені – міністер праці і соціяльного розвитку та мультикультуралізму, депутати Христя Фріланд і Лінда Дункан, а також колишній Посол України в Канаді Вадим Пристайко.

Президент КУК Павло Ґрод виступив від імені українсько-канадської громади, дякуючи урядові Канади та всім парляментаріям за їхню підтримку у визнанні Голодомору геноцидом. Він сказав: „Ми стали свідками заяв про Голодомор у Парляменті Канади протягом останніх трьох днів, на додаток до заяв прем’єр-міністра, міністра закордонних справ та міністра з питань громадянства та іміґрації Канади, а також ряду членів парляменту, які зробили емоційні заяви, присвячені цій трагедії. Крім того, протягом цього тижня більшість засобів масової інформації передавали постійні новини, багато шкільних рад по всій Канаді провели вшанування Голодомору. Від імені українсько-канадської спільноти дякую Прем’єр-міністрові Канади Стівенові Гарперові, парляментаріям і всім канадцям за їхню рішучість у справі винесення питання про визнання Голодомору на перший плян в Канаді та Україні“.

На зібранні були сенатори Рейнел Андрейчук і Давид Ткачук, міністер канадської спадщини та офіційних мов Шелі Ґловер, депутати Марко Варава, Майк Валис, Владислав Лізон, Роберт Сопак, Пітер Стофер, Джой Смит, а також Ірвин Котлер і Рас Ґіберт.

Свідок Голодомору д-р Юлія Войчишин засвітила церемоніяльну свічку, а Михась Грицак прочитав імена жертв з „Книги пам’яті“.

Конґрес Українців Канади

ЛУБНИ, Полтавська область

Анатолій Сазанський

До Зажур-Гори на Лубенщині, першого збудованого в Україні пам’ятника жертвам Великого Голоду, організованого московсько-більшовицькими окупантами, з’їхались 22 листопада сотні полтавців звідусіль, аби віддати шану пам’яті убитим в 1932 -1933 роках землякам. Люди пройшли зі свічками та прапорами з скорботною облямівкою до підніжжя кургану, який свого часу насипали із звезеної з усієї України землі. Серед присутніх були урядовці Полтавської області громадськість, школярі.

Біля 30-метрового дзвона-пам’ятника в ході офіційної частини вшановано пам’ять жертв голоду хвилиною мовчання. Далі всі попрямували до Мгарського Спасо-Преображенського монастиря, де відбулося Богослужіння.

До пам’ятника вже кілька днів їдуть люди. (Фото: Ганна Чапала)

Кордони цивілізацій

(Закінчення зі стор. 4)

нається Україна, нашій державі не уникнути зведення оборонних споруд, української лінії Мажино, лінії Манергайма тощо. Ось тут уже треба створити систему фортифікації, укріплених районів, що справді були б здатні створити серйозну проблему для аґресора.

Цікаво, що навіть презентована А. Яценюком радше символічна, ніж оборонна стіна викликала шалену лють і обурення в Росії, де українську територію звикли сприймати як продовження власного простору.

Однак, віддаючи належне необхідності фізичної стіни, слід зазначити, що потрібна ще й ментальна стіна в головах українців – без такого муру не допоможе жодна фортифікація. Цей український духовний вал вичерпується відомою формулою „Україна не Росія“. Українці не росіяни. Російський народ (як засвідчили події 2014 року) не є для українців ближчим, ніж польський, литовський, чеський, румунський і будь-який інший сусідній. Понад те, російське імперське мислення несумісне з існуванням української нації та держави. Реваншистські пляни Кремля становлять безпосередню загрозу Україні. Вся ідеологія українського суспільства повинна донести до кожного пересічного українця ці очевидні постулати.

Така духовна стіна найнадійніша, у разі потреби вона легко збудує всі інші. Без неї українці стануть бранцями хибно-брехливої експансіоністської ідеології „Русского міра“, що ставить за мету політичне і воєнне підкорення народів завдяки культурному поневоленню, спекулятивному використанню пропаґандистських мітів про „спільну культуру“ і „спільну історію“, „спільну традицію“ тощо.

Без ментального кордону з Росією Українська держава не матиме майбутнього.

(„Тиждень.иа“ 10 листопада)

Привид втрачених...

(Закінчення зі стор. 1)

мні, вони, під диявольською рукою Суркова, зроблять усе, аби викривити політичну волю проукраїнських і проевропейських сил у Верховній Раді.

П. Порошенко – дуже досвідчений політик, проте у великій політиці вже не раз так було, що найбільші переваги ховали в собі найбільші небезпеки. Ледве чи треба засуджувати Президента за переговори з Москвою. За сьогоднішніх умов, коли Україна слабка ще економічно і збройно, вони доцільні. Це є добрий бік політичного досвіду П. Порошенка: скориставшись Західніми протиросійськими санкціями, він втягнув В. Путіна в переговори, щоб виграти час.

Але виграти – для чого? Для власного престижу? Для історії свого президентства? Чи для своєї держави, яка нині стоїть на останній межі перед вибором – стати в основі своїй українською або перетворитися на космополітичне ні те, ні се, вигідне для Москви?

Це не риторичні запитання, тому українська суспільно-політична думка сьогодні вкрай насторожена. „Порошенка треба критикувати, щоб не зіпсувався, – пише відомий львівський інтелектуал Ярослав Грицак. – Над Україною вже висить привид 2005 року. Привид втрачених шансів, слабкого президента, політичних чвар, розчарованого суспільства… Порошенко дає надії, що він зроблений з іншого матеріялу, але критикувати його треба. Доки у нас ще не виросли політики нового покоління, доки українська політика не набула справді нової якости, критика має стати нашим патріотичним обов’язком“.

Ще декілька оцінок-застережень.

Олександер Мазур, політолог: „…Наразі ми не бачимо, щоб Президент хотів щиро спілкуватися з нацією. Бачимо, що він мовчить щодо актуальних проблем, запізнюється з реакцією на надзвичайні події, сповільнено реаґує на потреби змін в країні і не вважає за потрібне пояснювати народові політику, яку він здійснює. Це нині – єдна з найбільших небезпек і для глави держави, і для країни загалом, бо тяжко позбутися враження, що хтось його смикає за невидимі нитки…“.

Юрій Ільїнський, політичний експерт: „…Однією з причин непрозорости у діях Президента є те, що його переслідують тіні з минулого, наприклад, – зв’язки з олігархом Фірташем. Усім відомо, що Порошенко перед виборами зустрічався з цим „гаманцем“ Януковича і Путіна, і що зустрічі ці організовував Льовочкін. Фірташ, Льовочкін і Бойко – це група, яка й сьогодні зберігає дуже впливові позиції в країні. У неї є гроші, медійні ресурси, свої групи у Верховній Раді, органах виконавчої та судової влади, армії, міліції, прокуратурі та Службі безпеки. Тому цілком можливо, що вони мають важелі впливу й на нинішнього Президента, котрий свого часу теж крутився на „реґіональній“ орбіті...“.

Роман Безсмертний, один з командирів Помаранчевої революції: „Зараз усе повторюється один в один. Прихід першого уряду, спроби реформ – і все назад. Це мені нагадує американську пісеньку про павука, що лізе вгору по водостічній трубі. Його змило, він знову і знову лізе вгору. У нас точнісінька така сама ситуація. Першої каденції Яценюка було досить, щоб зруйнувати стару систему і закласти фундамент реформ. Але нічого не відбулося. Далі процеси костенітимуть і виштовхуватимуть людей. Дивлюся на молодих, що прийшли в парламент, – їх вже асимілювали. На них чекає політична трагедія. Кожен з них не здатний протистояти оточенню, в яке вони потрапили, а якщо знайдуть у собі сили вирватися, то це породить дотаткові конфлікти“.

Доцент катедри філософії Національного університету Києво-Могилянської академії Михайло Мінаков: „Петро Порошенко – найефективніший за всі часи незалежности президент, але його належність до олігархічного середовища створює дуже багато ризиків для Української держави як спільної справи… Олігархи цього разу надто швидко захопили владні центри, до яких раніше не мали доступу Інструментів захисту інтересів олігархічних родин стало ще більше…“.

Про що все це свідчить? Про те, що революція не дійшла до свого логічного кінця і Україну знову очікують масові протести, лише невідомо, який вони матимуть характер і чим можуть закінчитися.

Перший дзвіночок вже продзвонив. 30 листопада на Майдан Незалежности в Києві вийшли тисячі громадян протестувати проти діяльности Генерального прокурора Віталія Яреми, якого люди звинувачують в іґноруванні закону про очищення влади та навмисному зволіканні з розслідуванням розстрілів 18-20 лютого. Незалежні журналісти стверджують, що хабарництво в прокуратурах за В. Яреми ще більше, ніж у часи Віктора Пшонки.

А хіба суспільство могло не обуритися тим, що суд у Києві скасував арешт на міяльярдні рахунки колишнього голови Національного банку і віце-прем’єра Сергія Арбузова? Хіба ті, що вистояли на Майдані у столиці і на всіх революційних майданах країни можуть нині байдуже спостерігати за незрозумілою льояльністю Президента до україножерів в „Опозиційному бльоці“, за намаганням замотати в якісь дипломатичні папірці війну на сході і аґресію Росії, за показною готовністю до ґрунтовних змін – в той час, як стара антинародна і антиукраїнська система навіть не думає відступати? Що діється в українських судах, про це страшно говорити.

Судячи з низки інтерв’ю для Громадського телебачення і „Еспресо ТВ“ впродовж останніх днів, нікому в Україні не сподобалася ініціятива Президента П. Порошенка щодо запрошення в український уряд спеціялістів з інших країн. Було б зрозуміло, якби йшлося про західню українську діяспору, яка давно закорінена у вільному світі і живе за його принципами. Тут легко можна знайти осіб з потрібним досвідом і, що не менш важливе, – з сильною внутрішньою мотивацією, адже навіть для англомовних українців Україна щось значить – принаймні, вони добре пам’ятають, що їхні батьки і діди жили з Україною в серці. А чим керуватиметься в українському уряді чужинець? Високою платнею? І в який спосіб він відповідатиме перед Україною, якщо і в нього діло не піде? А воно не піде, бо систему можна змінити лише зсередини, силами самого українського суспільства.

По-друге, запрошувати „варягів“ – означає не вірити в інтелектуальні і духовні сили власного народу, не вірити в патріотичну українську молодь, бо щоб повірити, треба її перевірити сміливим допуском до державного керма.

Творчий вечір...

(Закінчення зі стор. 8)

ми, мама Ірина, якій співак присвятив пісню „Вишня“. Пісні „Чарівна квітка“ та „Дарахів“ були у супроводі танців, які виконали Яринка Томаліщак та Марічка Молящa. Танґо танцювали Олександер Сідоровата та Серафима Ребуде, а також дитяча пара Олексій Гончаров та Клавдія Войноровська.

Гарною несподіванкою було виконання пісні „Скрипка та сопілка“ і танцю юних учасниць танцювального колективу „Волошки“, яких підготував керівник Тарас Левицький. Доповненням до концертної програми стали відеофільми Богдана Раделицького, які представили життєвий та творчий шлях композитора-співака. Враховуючи важкий час, який переживає Україна, вірш Віри Губіцької „На Майдані“, який прочитала Вікторія Фалендаш, та пісня „Вставай, народе“ у виконанні Вікторії Фицик та Юлії Ступень на слова Надії Козак привели до подій у Києві.

На вечір приїхав відомий філядельфійській громаді співак і композитор Василь Дунець, щоб привітати з першим музичним альбомом свого соратника і друга. Він виконав кілька композицій. З словом привітання прийшла Галина Фітцпетрик і у парі з І. Сипенем заспівала пісню „Над озером Тернопільським“.

Вітання і квіти від голови Філядельфійського осередку „Нової української хвилі“ Надії Петрик були приємним подарунком для ювіляра. До неї приєдналася В. Губіцька, яка виклала життєвий шлях віршованою гумористичною поемою. А Галина та Ю. Ступень, Вікторія Фицик, Оксана Гладьо та В. Губіцька заспівали веселої пісні в обробці В. Губіцької для І. Сипеня.

Звучало багато теплих слів вдячности на адресу ювіляра, до яких також приєдналася Юлія Заславська Антонюк. Багато праці вклали в підготування вечора сім’я Павло та Наталія Жовтобрюхи, які спекли коровай та на вишитому рушникові привітали свого сусіда. В організації вечора брали участь Андрій Турчин, Ігор та Андрій Дяки, О. Гладьо та В. Губіцька, а також садочок „Світличка“.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC. SEARCHING FOR OUR MEMBERS

We ask these members or relatives – PLEASE CALL – 973-292-9800

Name	Branch	State
ARNOLD, NATALIE	070	NJ
ASETO, MARY	316	NY
BALLAS, ANNA	305	PA
BARAN, MYRON	005	NY
BECHETTE, ANNA E	362	PA
BILOUS, MICHAEL	316	NY
BOBERSKI, MARY	271	NY
BOBERSKI, NICHOLAS	164	FL
BOGDA, VALERIE	112	OH
BOGDANOW, GRIGORIJ	153	PA
BORK, MARY	127	NY
BUDULYCZ, JULIA	379	IL
BYCOK, MARIA	461	ON
CAMPO, ANNETTE	174	OH
CHRUCKY, OLHA	005	ON
CHURCHMAN, MICHALINA	231	PA
CHZRESKA, MARY	292	MI
CIHLAR, GEORGE	005	NY
CRUISE, OLGA	155	NJ
CULUPA, MARY	096	PA
CZERCHAWSKI, MARIA	238	MA
CZYPYHA, KATHARINE	401	ON
DE VOE, DORA D	039	NY
DEMCHYK, WASYL	147	PA
DOSKOTZ, JOHN	253	MA
DUBB, WILLIAM	053	PA
DUSCHENCHUK, WILLIAM	327	NY
DWORCZYN, PETER	292	MI
DYCZKO, WALTER	096	PA
ELIASHEWSKY, MARIA	083	NJ
FEDAK, TYMKO	230	PA
FEDESON, MICHAEL	292	MI
FEDORCZAK, JOHN	240	OH
GALARNYK, ANDREW	445	MB
GAMULA, STEPHEN	461	ON
GAWARECKI, MARTHA	266	NY
GOSPODAREC, ANNA	088	NY
GRECZYN, OLGA	287	NJ
GREGORYNSKA, YUSTYNA	407	ON
HAMERA, NELLIE	292	MI
HANAK, JENNIE	397	NJ
HNATIW, ROSE	409	PA
HOLOWACKY, MICHAEL	133	NJ
HOLOWKA, SOFIA	116	PA
HOSCH, JOHN	083	PA
HOSHOWSKY, MYKOLA	005	NY
HRANCHOOK, MICHAEL MD	292	MI
HRYSZKO, AMIL	005	NY
HUCULAK, MARIA	432	ON
HUMENICK, MICHAEL	305	PA
HUMENNA, PARASKA	221	WI
ILNYCKYJ, WASYL	053	PA
IWANUS, EWHEN	379	IL
JANIS, MARY	292	MI
JANKOWSKI, STEFAN	445	MB
JAWORSKYJ, WASYL	175	MI
KASTL, HELEN L	452	MO
KESTER, ANNA	409	PA
KINNAS, STEPHEN	253	MA
KLIM, ANNA	096	PA
KMON, STELLA	253	MA
KOERBER, KATHERINE	161	PA
KOLISNYK, IDA	083	NJ
KOLOHRYWENKO, STEFANIA	423	IL
KOLYNKO, MICHAEL	401	ON
KORDUBA, MARIA	102	OH
KORNYLO, PAUL	461	ON
KOROLYSHYN, MYRON	407	ON
KOZAK, ANNA	037	NJ
KOZAR, JUSTINA	130	NY
KULYK, IWANNA	042	NJ
KUZMA, STEPHANIE	221	IL
KYRYLCZUK, OLGA	287	NJ
LAJACK, ANN	120	PA
LASHENKO, OLGA	114	IL
LAZAR, REV JOHN	083	MI
LEHACH, OLGA C	037	FL
LENCZYCKYJ, EUGENIA	399	IL
LEWIS, ANNA H	055	MD
LIBOWICZ, SEMEN	005	NY
LITYNSKY, WOLODYMYR	341	ON
LOBUR, ANDREW	364	OH
LOZOWY, JOSEPH	112	OH
LUCIW, NICHOLAS	142	NJ
LUTZKY, ANNA	267	NY
LUZECKY, FRANCES R	452	CA
MALARSKY, ANNA	234	CA
MATKOWSKYJ, EUDOKIA	015	DC
MAYKOWSKYJ, EMILIAN	102	WA
MELEN, ANNE K	271	NY
MELNYK, ESTELLE	367	NY
MELNYK, STEFAN	473	QC
MEUTER, JANET E	042	NJ
MEYER, ANNA	362	PA
MICHALUK, DMIETER	292	MI
MOLODOSHANIN, LEONID	445	MB
MUSKA, HELEN	409	PA
MUSKA, HELEN	409	PA
MUZYKA, ANTONIA	465	QC
NYKYFORUK, WASYL	194	NY
OLINYK, JOE	401	BC
ORLIWSKY, PAUL	473	QC
PANCO, MARY	007	PA
PARASINK, PAULINE	173	PA
PARIS, MARION	102	OH
PASTUSHENKO, JAROSLAW	005	NY
PAUL, MICHAEL G	102	OH
PAWUK, MICHAEL	291	OH
PETROW, FRANK T	367	NY
PHILLIPS, NATALIA	161	FL
PIHIL, ZOFIA	379	IL
PLEKAN, STELLA	316	NY
POPOWYCZ, WARWARA	379	IL
PRENETA, ANNA	067	CT
PROCANYN, ANASTASIA	088	NY
PYRTKO, IWAN	397	PA
REDOSH, ANN	325	CT
REGUSZ, STEFANIA	125	IL
RENNARD, OLGA	161	FL
ROHOWSKY, VICTOR	076	NJ
ROSZCZAKOWSKY, ANNA	240	OH
RUMIAN, MARIAN	234	PA
RYDER, OLGA	287	FL
SALAK, HELEN	242	PA
SARABYN, MARIA	379	WI
SAWCHAK MARY	076	NJ
SAWCHUK, OLGA	083	PA
SEIFERT, MARY L	076	NY
SEMCZYSZYN, JOANNA	039	VA
SHACHMUT, MARY F	327	FL
SHELLHORN, MARY P	005	NY
SHULHA, ANDREW	267	NY
SKALLY, KATIE	341	ON
SKOCZYLAS, MICHAEL	131	IL
SKURA, ANNE	407	ON
SLOBODIAN, DIMITRO	292	CA
SMEREKA, MICHAEL	096	PA
SMOLINSKY, VICTORIA M	039	NY
SOLHAN, JAROSLAWA	472	MD
SOLTYS, ANNA	005	NY
STASYNA, WOLODYMYR	379	IL
STEFURAK, PEARL	432	ON
STRILKA, MARIA	230	QC
STRYKOWSKY, HELEN	083	PA
SZWAN, MARIA	238	MA
SZYPULKA, KATERYNA	240	OH
TITOW, IWAN	055	MD
TYMCZYSZYN, STELLA	027	NJ
TYMKO, JULIA	173	DE
URICK, ANNIE	407	ON
WASHLESKI, OLGA	409	PA
WASIUNYK, JOHN	240	OH
WATSON, MARGARET	385	MN
WECAL, STEPHEN	206	RI
WIATR, JULIA	137	PA
WILKERSON, JULIA	325	NY
WITKOWSKI, CHESTER	039	NY
WOLOCH, STELLA	441	ON
WTORAK, PETRO	445	MB
YASINSKI, ANNA	164	CA
ZACHARKO, MARY	217	NY
ZAHAJEWYCZ, TARAS	112	OH
ZAMORYLO, GEORGE	292	OH
ZAPOTICZNY, JOSEPH	175	MI
ZELENY, ANASTAZIA	407	ON
ZELTONOGA, JEAN	257	CA
ZELTWAJ, DR LUDWIG M	015	VA

Верховна Рада...

(Закінчення зі стор. 1)

На жаль, ця загроза прогляється на дуже велику перспективу і постійно потребуватиме великих зусиль. Це реальність, яку ми змінити навряд чи зможемо, але треба навчитися протидіяти… інколи навіть спати з револьвером під подушкою, бо ворог – біля воріт".

Говорячи про те, що російська аґресія мобілізувала світ на підтримку України, П. Порошенко сказав: „Так, за нас не вступили у війну, але ніхто нас не повинен захищати, крім нас самих. Тим більше, що всередині 1990-их наша держава і тодішня влада не подбали про приєднання до НАТО як до найбільш дієвої колективної безпеки. І пізніше дехто в цій залі бавився, надуваючи повітряні кульки, ми всі це пам'ятаємо", – сказав Президент, маючи на увазі Партію Реґіонів, яка у 2008 році бльокувала працю парляменту, вимагаючи закріпити в законі те, що Україна зможе вступити до НАТО лише після референдуму.

„Великою мірою завдяки Росії за останні місяці в три-чотири рази зросла кількість тих, хто підтримує вступ України до НАТО", – ствердив П. Порошенко, водночас підкресливши, що ідея вступу України до Альянсу і досі залишається такою, що розколює країну. Тому, на його думку, нова Верховна Рада не повинна ініціювати це питання ближчим часом. „Треба починати не з гучних заяв, яких було багато, а з реальних реформ", – додав Президент.

П. Порошенко також порушив дратівливу тему федералізації, яку нав'язує Україні путінська Москва і її розгалужена аґентура в Україні, що надалі буде діяти проти українських національних інтересів.

„100 відсотків українців зараз – за єдину державу, за єдину країну, – наголосив Президент. – Конституційна більшість народних депутатів бачить Україну унітарною країною. Ніяких федералізацій!".

Повертаючись до теми невідкладних реформ, П. Порошенко визнав, що найгірші справи – в судовій системі країни, зокрема те, що так звані „папєрєднікі" (так вимовляв це слово недолугий прем'єр-реґіонал Микола Азаров – редакція „Свободи") „нашпигували суди своїми людьми та захищають своїх поплічників. Тому законослухняним громадянам треба триматися якнайдалі від таких судів, бо правди там не знайти", – заявив П. Порошенко Він нагадав той обурливий випадок, коли суддя відпустила на волю „беркутівця", звинуваченого у розстрілі „Небесної сотні". „Система потребує санації, самоочищення. Як президент я не буду тиснути на суди, але разом ми зможемо змінити систему", – заявив П. Порошенко і запевнив, що однією з перших має стартувати судова реформа. „Дуже вдячний, що цей розділ дуже добре виписаний в Коаліційній угоді", – сказав П. Порошенко.

В галузі реформ Президент П. Порошенко запропонував активніше залучати чужоземців, котрі прагнуть допомогти Ураїні подолати кризу і мають для цього потрібний міжнародний досвід.

„Потрібно через зміни в законі долучати чужоземців, включно з можливістю бути членом українського уряду. Реформатори багатьох европейських країн не цуралися запрошувати чужоземців для управління державою", – нагадав П. Порошенко і висловив припущення, що в даний період чужоземця можна було б призначити головою Антикорупційного бюра.

Як альтернативу П. Порошенко запропонував змінити можливість отримання громадянам чужоземних держав українського громадянства.

За ці дні між першим і другим засіданням, між 27 листопада і 2 грудня, фракції мали своїм завданням подати свої думки і пропозиції щодо формування нового Кабінету міністрів.

2 грудня коаліція депутатських фракцій схвалила 17 кандидатур на міністерські пости.

„Бльок Петра Порошенка" запропонував Павла Клімкіна на міністра закордоннних справ, Степана Полторака – на міністра оборони, Олександра Квіташвілі – на міністра охорони здоров'я, Айвараса Абромавічуса – на міністра економічного розвитку і торгівлі, Наталію Яресько – на міністра фінансів (троє останніх – громадяни Грузії, Литви і США, одначе, згідно з Указом Президента України від 2 грудня, одержали українське громадянство), Володимира Демчишина – на міністра енерґетики і вугільної промисловости, Андрія Пивоварського – на міністра інфраструктури, Сергія Квіта – на міністра науки й освіти, Геннадія Зубка – на віце-прем'єр-міністра і міністра реґіонального розвитку, будівництва і житлово-комунального господарства, Павла Розенка – на міністра соціяльної політики, Юрія Стеця – на міністра з інформаційної політики.

Пропозиції „Народного фронту": В'ячеслав Кириленко – віце-прем;єр-міністер з гуманітарних питань і міністер культури, Арсен Аваков – міністер внутрішніх справ, Павло Петренко – міністер юстиції, Ганна Онищенко – міністер Кабінету міністрів.

„Самопоміч" запропонувала кандидатуру Олексія Павленка на посаду міністра з аґрарної політики.

Радикальна партія подала кандидатуру Валерія Вощевського на посаду віце-прем'єр-міністра.

„Батьківщина" подала кандидатуру Ігоря Шевченка на посаду міністра екології, Ігоря Жданова – на посаду міністра молоді і спорту.

Відмовився зайняти посаду першого віце-прем'єра голова партії „Самопоміч" Андрій Садовий. Ось його пояснення: „Одразу після виборів я з Президентом, в присутності Арсенія Яценюка, обговорював мої можливі призначення в уряд. Я чітко повідомив, що моє нинішнє становище виключає це. Я є чинним міським головою Львова, несу повну відповідальність за ситуацію в місті до кінця каденції і не маю на кого її перекласти... Натомість, я пропоную закріпити статус першого віце-прем'єра в майбутньому уряді за керівником економічного бльоку та призначити на цю посаду Наталію Яресько, яка є співзасновником компанії „Horizon Capital". Попри те, що вона народилась у США, останні 20 років живе в Україні, є справжнім патріотом країни і чудово знає всі наші реалії. Справа за прем'єром...".

Того ж дня, 2 грудня, Верховна Рада схвалила новий склад Кабінету міністрів. Голосування відбувалося пакетом, хоч цей спосіб не всі депутати підтримали. „За" проголосували 288 парляментаристів. Один – це був Мустафа Наєм – голосував „проти", ще 50 депутатів утрималися. Так званий „Опозиційний бльок" колишніх „реґіоналів" не взяв участи у голосуванні.

Найпомітніші незгоди того дня стосувалися новоствореного – похапцем, без ніякого обговорення ні в суспільстві, ні навіть у депутатському середовищі – міністерства з інформаційної політики. Швидше за все, якби голосування відбувалося поіменне, то більшість депутатів не підтримала б створення ще одного міністерства, коли державний бюджет перебуває на межі катастрофи. Особливе нарікання спричинило те, що призначений міністром інформації Юрій Стець не зміг пояснити колеґам-депутатам, в чому полягатимуть функції його міністерства.

4 грудня Верховна Рада присвятила своє засідання утворенню парляментських комітетів. Їх буде 27.

(За повідомленнями засобів масової інформації)

Чи наважиться Росія...

(Закінчення зі стор. 3)

родної системи платежів „SWIFT", як це пропонували британці, не можна виключати того, що В. Путін і його слуги спробують пробивати „коридор" до анексованого Криму.

Тест для України

Тестом подальшого розвитку ситуації може стати Маріюпіль. Якщо російські терористи наважаться на розширення вторгнення, то розпочнуть свою кампанію, швидше за все, з Маріюполя, що, в свою чергу, означатиме, що вони розширюватимуть „підкову" до Криму.

А якщо пробиватимуть „підкову" до Криму, то намагатимуться захопити і Миколаїв, Херсон, Одесу. Що означатиме, що Кремль взяв курс на широкомаштабну війну, повністю проіґнорувавши усі санкції Заходу. Питання у тому, чи готові сьогодні українські війська заблокувати просування російських військових вглиб українських територій?

Можна розглянути декілька варіянтів можливого розвитку подій:

1. Перемир'я (часткове, як зараз, короткочасне, до весни, чи довготривале).

2. Бойові дії на території України. Можлива „гойдалка": українські військові відбивають захоплені російськими бойовиками території, сепаратисти їх знову захоплюють, українські сили їх знову відбивають. Але при цьому не переходять кордон з Росією.

3. Бойові дії тривають. Українські військові зачищають терористичні угрупування і, в разі потреби, переходять кордон з Росією.

Проаналізувавши усі перелічені варіянти, бачимо, що перший варіянт виглядає найкращим. Але враховуючи той фактор, що промосковські сили весь час нападають (і це відбувається постійно), дуже сумнівно, що Росія на ньому зупиниться.

Хоча не виключено, що в Кремлі можуть ухвалити рішення перенести ескаляцію конфлікту на березень-квітень. Адже і їм мусить бути відомо, що часом в луганських і донецьких степах температура опускається до мінус 30-35 градусів за Цельсієм.

Швидше за все, ухвалення цього рішення знаходиться на стадії вирішення. Можна навіть судити по єнакіївських „ополченцях", які вже зараз починають боятися, яка війна може чекати взимку. Найманці В. Путіна можуть просто розбігтися. Тому Москва може вирішити, що краще з цим до весни не ризикувати.

Патова ситуація для В. Путіна

Питання в тому, що В. Путін сам добровільно загнав себе у цю ситуацію. Якщо він не відступить, то на Росію чекатиме декілька наступних років поступово наростаючого, але незворотного економічного колапсу. Після чого накривку в котлі народного невдоволення обов'язково зірве. І російський бунт безжально змете пітерський режим, що вщент прогнив.

Тому не можна виключати, що для того, аби уникнути політичної катастрофи, В. Путін піде „ва-банк", вважаючи, що зможе виграти війну в Україні, правила якої він сам для себе придумав.

Але для того, щоб Україна не програла, Захід мав би сам переглянути досі існуючі правила стосовно неї. НАТО має змінити свою давню „мантру", що Україна ще не готова до вступу. Европейський союз повинен чітко визначити час, коли Україна стане його членом, а США мусять визначатся з постачанням оборонного озброєння.

Бо чим довше відтягуватиметься час збільшення допомоги Україні, тим більше нахабнітиме В. Путін. Москва здатна розпочати „профілактичні" обстріли фінських чи норвезьких територій, будучи впевненою у тому, що все це, як і раніше, легко сходитиме їй з рук.

Тому питання – чи полізуть росіяни далі, плавно переходить у площину того, як реально можна зупинити російську аґресію в Україні. Адже тепер вже зрозуміло, що досягнути довготривалого перемир'я з державою, де цілком і повністю переміг реваншистський путінізм, неможливо.

Питання сьогодні рубом – або під натиском Західних санкцій в Росії змінюється реваншистська влада, або Москва дотисне Україну, якщо допомога їй залишатиметься і надалі недостатньою.

В. Путін не зупиниться доти, поки не знищить Україну, або сам не відійде з цього світу. Тому мова має йти про незалежність України як чинник дотримання демократичних цінностей Західньої цивілізації…

(Радіо „Свобода", 9 листопада)

Віктор Каспрук – незалежний політолог, Київ.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього 16 листопада ц.р. відійшла у вічність прийнявши найсвятіші тайни

св. п.

Марія Надія (з Саф’янів) Лозинська.

Похоронні відправи відбулися у четвер і п’ятницю, 20-21 листопада з похоронного заведення Петра Яреми до церкви св. Юра у Ню-Йорку, а відтак на цвинтар св. Андрія в Савт Бавнд-Бруку, Н. Дж..

Висловлюємо нашу щиросердечну подяку всім хто взяв участь у похоронних відправах або висловив своє співчуття. Окремо дякуємо Преосвященному Владиці Василеві Лостену за його участь у похороні, Преосвященному Владиці Павлові Хомницькому за вислови співчуття та призначення Всечеснішого Отця Ігора Міджака заступити його на Парастасі, Всечеснішому Отцеві Вернардові Панчукові за його постійну опіку своєю парафіянкою, надання найсвятіших тайн та участь в усіх відправах, Всечеснішому Отцеві Петрові Шишці за участь у відправах та Всечеснішому Отцеві Романові Мірчукові за участь у відправах та слово на тризні.

Складаємо подяку організаціям які висловили співчуття від свого членства: Проводу ОУН і також за квіти та слово Степана Качурака, Світовому Конгресові Українців, Українському Конгресовому Комітетові Америки, Головній Управі Об’єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України також за квіти та слово Наталки Качурак, Відділові ОЖ ОЧСУ в Ню-Йорку також за квіти та слово Дарії Дикої. Також дякуємо за квіти Федеральній кредитовій кооперативі „Самопоміч" в Ню-Йорку та Центральному екзекутивному комітетові Організації Державного Відродження України.

Щиро дякуємо за квіти родинам Клецунам, Лю і Джойс Найгро, Доннелі і Бакводер і особам які принесли свої квіти: Марії Грушецькі, Надії Малініні та Лілі Длябозі, а Богданові Качорові за слово.

Дякуємо тим які зложили на відправи Служб Божих: Преосвященному Владиці Василеві Лостенові, Гені і Орестові Благим, родині Бузетта, Уляні Благі, Марії Василик, Анастазії Гірняк, Романові Дякунові, Євдохії Касіян та Нушці і Джоржові Пастернакам, Анні Клоків, Лідії Кобасі, Богданові і Іванні Качор , Марії Костирці, Ігореві та Марії Лібер, Родині Лопатинських, Марійській дружині Непорочного Зачаття, Марії Мотиль і Джо Ларая, Родині Найгро, Дарії Покінські, Дарії Рекучі, Любі Сілецькі, Ірені Сороці, Розі і Пилипові Сороці, Ларисі і Петрові Татаренкам, Володимирові Хамукові, Джордеві Хомі, і Ганні Шляхтун.

Дякуємо за багаторічну опіку Магдалені Роман, Марії Грушецькі, Надії Малініні і Дарії Рекучі.

Пожертви на допомогу українським воїнам і їх родинам через Злучений Український Американський Допомоговий Комітет будуть проголошені своєчасно ЗУАДК-ом.

Повідомляємо, що оскільки сороковий день припадає на 25 грудня, що є Різдвом для великої частини Християн, відзначення сорокового дня відходу у вічність св. п. Марії Лозинської відбудеться Богослужінням у церкві св. Юра у Ню-Йорку в неділю, 21 грудня ц.р. о 12-ій годині в пол. Опісля відбудуться ширші сходини в пам’ять покійної о 2-ій год. в будинку Державницьких організацій при 136 2 евеню в Ню-Йорку.

Вибачте, якщо ми когось не згадали. Дякуємо всім хто спільно з нами попрощали у вічність на сотому році нашу дорогу маму, бабцю, прабабцю і тету. Вічна її пам’ять!

Родини: Лозинські, Киї, Захарчуки і Чабани

Ділимося сумною вісткою, що 27 листопада 2014 року упокоївся в Бозі найдорожчий Батько і Дідо

св. п.

д-р Іван Сєрант

народжений 20 листопада 1912 року в с. Демня на Львівщині.

Похорон відбувся 29 листопада 2014 року з церкви св. Андрія на цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Залишилися у глибокому смутку:
син - Юрій з дружиною Тетяною
внук - Іван
братова - Анна Сєрант
та ближча і дальша родина в Америці й Україні.

Вічна Йому пам’ять!

Вшанували пам’ять Володимира Бемка

Олена Лугова

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – 7 жовтня в літературній світлиці Музею книги відбулась науково-пізнавальна конференція „Постать Володимира Бемка на тлі національно-визвольного руху Галичини першої половини ХХ ст.", присвячена 125-річчю з дня народження знаного адвоката, громадсько-політичного та військового діяча Галичини в міжвоєнний період Володимира Бемка.

До уваги учасників конференції були представлені доповіді Лілії Зінчук – директора Музею книги, Олени Лугової – старшого наукового співробітника краєзнавчого музею, Олександра Коковіна, – заступника директора краєзнавчого музею, Володимира Парація, завідувача науково-дослідного відділу заповідника у Бережанах.

В. Бемко народився 16 вересня 1889 року в містечку Козова, вчився в Бережанській гімназії. Одружився з Олею Чайковською. Родина осіла в Коломиї. В. Бемко став активним учасником Листопадового зриву, з весни 1919 року захищав незалежність України на фронті в чині сотника.

У 1921 році В. Бемко оселився у Бережанах, займався відновленням українських установ, брав участь у багатьох українських товариствах, очолював „Рідну школу", Повітовий союз кооператив, Народний дім „Просвіта" та ряд інших.

Останній період свого життя В. Бемко займався збором матеріялів до книги „Бережанська земля" і очолював видавничий комітет, створений за його ініціятиви, однак, не встиг завершити своєї надзвичайно важливої справи.

В. Бемко залишив цілу низку мемуарно-історичних праць, особливістю яких є те, що автор описував події, учасником яких він був.

Олена Лугова – старший науковий співробітник Бережанського краєзнавчого музею.

Учасники конференції у Бережанах біля книг Володимира Бемка. (Фото: Наталія Бойко)